Tizenötödik évfolyam. 86-ik szám.

ELŐFIZETÉS
HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hóra ..... 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hóra ..... 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
8-hasábos petit sor egyszer 20 fil.
minden következőnél 18 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.
KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-Társaság.
József főherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151

Arad, 1900. | FELELŐS SZERKESZTŐ: Stauber József. | Szombat, április 14.

Mai számunk több közleményei:
Vezérczikk: Egy királyleány könyve.
Egy uj aranygyapjasról.
A transzvál háború.
A párisi kiállitás megnyitása.
Primadonnaharcz.
Egy házasság következményei.
A halott titka.
Lónyay grófné önéletrajza.
Körözött attasé.
Harcz Janku miatt.
Macskakiállitás Berlinben.
Tárcza: Matyi elszegődött. Irta: Kemechey J.
Csarnok: Behunyt szemmel. Irta; Szlussevszkij.

Egy királyleány könyve.

Arad, április 13.

A mai napnak szenzácziója *egy könyv.* Nem politikusok irták, nemzetek, országok sorsáról; nem tudósok adták ki a könyvpiaczra, hogy akadémiai pályadijat kapjanak érte; nem poéták, kik a tavaszról zengenek; nem közgazdasági kapaczitások, hogy utmutatást adjanak a megazdagodásra; nem is nagy stratégák, kik az emberek millióinak lemészárlásán [illegible]

Csak egy nő.

A könyv, mely eseményét képezi a mai napnak, egy királyi herczegnő könyei között iródott. A herczegnő Magyarország trónjának örököse volt valamikor. Király leány, ki évekkel ezelőtt egy ország ujjongása közepette vonult be ünnepi pompába öltözött fővárosunkba, ahol zugtak a harangok, hullott a virág, dörögtek az ágyuk.

Mint jövendő királynénkra néztünk reá, annak a népnek a szeretetével, amely, ha valakit megszeret, meg van az szeretve. Benne láttuk zálogát az eljövendő szebb kornak, melyet meg fog valósitani deli férjével, kihez annyi büszke reménye füződött e nemzetnek.

Milyen kegyetlen fagy ölte meg ennek az ünnepnek a virágát!

A nászfátyol után csakhamar gyászt himezett számára a sors, és a fekete fátyolon gyöngyök gyanánt egy nemzet könyei csillogtak . . .

Ez a nő lemondott cziméről, születése minden jogáról, fényes rangjáról, hogy még egyszer a *feleség* rangjára emelkedhessék. A fény, a rang nem adták meg neki a boldogságot; tehát elvetette őket magától, hogy boldog lehessen.

A ma megjelent könyvben élete történetét mondja el *Stefánia.* Nem a historikus, vagy a novellairó elbeszélő modorában: hanem a szive hurjain keresztül egy bölcs tünődései, elmélkedése közepette. Minden sorában meglátszik, hogy nem közönséges asszonyi elméből fakadt; hogy a nő, aki ennyit és igy tud mondani, az egy nagy, kimondhatatlan nagy harczon ment keresztül. Szerelme erőt adott neki a küzdelemhez. Nem akart árnyéka maradni fényes udvari tornáknak, eltemetett áldozata a multnak. Az ő szive nem ugy volt teremtve, hogy elaltathassa ámitó szavakkal. Érezte, hogy a boldogsághoz neki is joga van. Kinos, nehéz, hosszu évekkel szolgált reá a boldogságra.

Most már asszony. De mikor a könyv megiródott, bizonyára javában folyt a mások küzdelme az ő boldogsága ellen. Mennyi keserüség nyilatkozik meg a gyönge nőben, ki arra figyelmezteti nővérét, hogy a hizelgők, a barátok, *a szülők* szeretete elfogy és megy utóbb kiki a maga utján, a maga boldogulására.

Talán igaza van, csak a szerelemben van az igazi boldogság, az igazi hatalom, hisz ez forradalmi erővel tör be a fényes, felséges palotákba és kiragadja onnan a maga áldozatait.

Szép fiatal asszony! A szived vérével megirt könyv utolsó sorával érjenek véget a te szenvedéseid is. Százszor, ezerszer boldogabb vagy, mint azok a szegény király leányok, kik nem irhatják le a maguk fájdalmait ugy, mint ahogy te leirtad, mert érzéktelen szoborrá mereviti őket az etikett — s akik reszkető karjaikat nem tárhatják ölelésre; akik az ő életük napja felé nem imádkozhatnak, csak titkon lopva — amikor a csillagkeresztes Hofdame nem látja . . . . . Te megtanultad leirni azt, ami a szivednek fáj s a te könyvedet jobban kapkodják most az emberek ezrei, mintha politikusok, tudósok, poéták irták volna.

Eddig a rangod hozta el neked a nemzetek rokonszenvét — most a tollad szerezte meg!

* * *

TÁRCZA.

Matyi elszegődik.

Irta: **Kemechey Jenő.**

Vitéz Matyi János deres üstökü, öreges legény, aki az óbester urról szállott mint parádés kocsis a leányvári fiatal uraságra, tekintetes Láczay Gábor urra, egy könnyü, rezes tengelyü hintóval, ezüst csillagveretü szerszámmal és két hófehér hámos csikó lóval, meg Bandival és Pityuval, két zsemleszőrü, hosszufejü agárral.

Az óbester ur már mankón járó, vén katona volt, amolyan fogatlan farkas, aki immár káromkodni sem tudott és a tulajdon házában is csak fölhuzott pisztolylyal tudott rendet és tekintélyt tartani. A cselédházban a lányok és a menyecskék rávihogtak, amikor egy pajkos tekintetet vetett rájuk, a béresei immel-ámmal ha fogadták szavát, a kulcsárné pedig, amikor a konyha dolgába avatkozott s kikelt az örökös szilvabefőtt miatt, egyszerüen rázördült:

— Hát mit adjuk annak a beteg gyomrának? Jobb lesz ha lefekszik a méltóságos ur, hadd dörzsöljem meg gyöngyvirágeczettel.

Láczay László óbester ur egy ideig töltött pisztolylyal fenyegette háza népét; de amikor ez sem használt, elhatározta magában, hogy meg fog halni.

Szép tavaszi napon, amikor a gabonavetés hullámzott a sik földön, a cseresnyefa már virágba borult s künn a kertben a magyalbokrok közt a kihasadt reggelnek párás napsugárzásába belecsattogta epedő dalát a fülemile és a buzaföldön is fölhangzott az aszat irtó lányok és menyecskék nótázása, a tornáczos udvarház nyitott ablakán pedig köszöntött a friss májusi levegő: akkor határozta el magát az óbester, ur, hogy parancsolnitudás nélkül nem érvén az élet egy törött lópatkót sem, meghal.

Nem tudott ezen a pompázó, friss reggelen annyira sem megmozdulni, hogy a havasbajuszát megpödörje és rendbe szedje.

— Meg kell halnom! — susogta magában.

A kulcsárné reggelit hozott.

— Küldje be Matyit! — szólott rája.

Matyi, a deres üstökü, öreges legény, sárga vitézkötéses kék kocsisruhájában, megállott az ágy előtt:

— Parancsol, óbester uram.

— Befogod az Almost meg a Táltost az uj hámmal. Összeszeded mindened, a mid van, a Bandit meg a Pityut is összekötöd s magadhoz veszed a bakra. Érted?

— Értem.

— Azután elmégy Gábor urfihoz. Ott maradsz, a mig élsz. Ezután az ő kocsisa lész. Megértetted?

— Meg.

— Mondd meg az öcsémnek, hogy az álmoson, meg a Táltoson vigye haza a menyaszszonyát, a Bandinak, Pityunak, meg neked pedig viselje gondotokat. A birtokomat a negyedik fiára hagyom, hát becsületes, házas ember legyen. Hallod?

— Parancsára óbester ur.

— Most pedig pödörd ki a bajuszomat, mert nem akarok rondán meghalni.

Vitéz Matyi Jánosnak reszketett a keze, amint az ura parancsát teljesitette.

Ne légy majom, Matyi, hisz nem te halsz meg, hanem én. A hátas lovamat főbe kell lőni, ne üljön mása hátára. Az apró kulcsaimat vidd magaddal a tarsolyoan. Szalutálj!

Vitéz Matyi János huszárosan szalutált, aztán lehajlott urához, megcsókolta a kezét s ment és cselekedett parancs szerint. Az óbester ur pedig meghalt csakugyan még azon a napon. Ha másoknak már nem tudott parancsolni, hát parancsolt magának.

Igy került Vitéz Matyi János a két lóval, meg a két agárral Láczay Gábor urhoz Csernéről Leányvárra, örökségképpen.

Hüséggel és becsülettel szolgált Matyi uj uránál, akire azonban némi felsőséggel nézett. Ugy gondolta, hogy ő a leányvári házban az óbester ur személyének a képviselője, akivel nem lehet csak ugy bánni s akinek vigyáznia kell az óbester ur parancsára, mert az óbester ur bizonyosan holtában is látja, mi történik Leányvárott s ha hiba van, lelő még a menyországból is, ha akarja.

Egy félesztendő alatt semmi sem történt. Csak épp annyi, hogy Gábor urfi vadászni járt Szabolcsba, meg Beregbe, a Bandival meg a Pityuval. Matyi hordozta Gábort a vadászkocsin,

Mai számunk 12 oldal.

Egy uj aranygyapjasról.

Budapest, április 13.

Ama előkelő egyéniségek közt, kiket a királyi kegy és hajlandóság legujabban az arany-gyapjas rend vitézeivé nevezett ki, *Szögyény-Marich László* kitünő személyisége az, mi Magyarország közvéleményének kizárólagos érdeklődését igénybe veszi.

Vajjon a királyi kegynek a berlini osztrák-magyar nagykövet iránt való eme megnyilatkozása összefügg-e Ő Felsége tervbe vett berlini utjával, avagy a kitüntetés és a berlini ut találkozása csak véletlen, ezen fölösleges sokat gondolkozni. Hagyjuk eldöntetlen, vajjon a király ép abban az időpontban akarta-e legmagasabb megelégedésének bizonyitékát adni a nagykövetnek, midőn 70 éve daczára a fáradságos utra készül, annyi mindenképen bizonyos, hogy Szögyény e kitüntetést a legjobban megérdemelte s Magyarország közvéleménye a legőszintébben üdvözli azt.

Szögyény-Marich évek hosszu sora óta tölti be a berlini nagyköveti állást és ez egész idő alatt uralkodójának és Ausztria és Magyarország népeinek legteljesebb megelégedésére fényesen bevált ezen a felette fontos diplomacziai álláson. Azok az érdemek, melyeket *Szögyény-Marich* az osztrák-magyar-német szövetség ápolása, erősitése és bensővé alakulása körül szerzett, szinte fényesek és hervadhatatlanok. Csak az osztrák birodalmi gyülésben bizonyos oldalról Németország és a vele való szövetségünk ellen intézett támadásokra és arra a valóban éleselméjü módra akarunk emlékeztetni, melylyel berlini nagykövetünk e támadásokat hatástalanokká tudta tenni, hogy *Szögyény-Marich* müködését és előkelő diplomácziai képességét csak megközelitőleg megvilágitsuk és az osztrák-magyar monarchia népeinek megfelelő világitásban bemutassuk.

Valóban senkisem tagadhatja, hogy Németországgal való szövetségünk teljes viszonosságon és a két állam érdekeinek szinte tökéletes közösségén alapul és hogy ez a kölcsönös érdekek védelmére alapitott szövetség, már benső természeténél és tagadhatatlan természetességénél fogva is védve van a megzavarások és megrázkódások ellen. De *Szögyény-Marich*, aki királyunk megtisztelő bizalmának ugyanabban a mértékben örvend, mint a német császár határtalan bizalmának és kitüntető nagyrabecsülésének nemcsak a két állam szövetségét tudta, a szövetség nagy fontosságának megfelelőleg, konzerválni, hanem törekvését főképen arra is irányitotta, *hogy a két uralkodó különös intimitását idézze elő és ápolja és e szövetségnek szerencsés politikai és diplomacziai tapintat által a politikai eredményt messze tulhaladó kiváló jelleget teremtsen.*

E körülény mmegvilágitasára és bizonyitékul arra, hogy a berlini nagykövetünk intencziói mind a két részen elismerik és méltányolják, hangsulyoznunk kell, hogy ez előkelő diplomatának jól megérdemelt kitüntetését mind a két állam közvéleménye örvendve üdvözli és különös megelégedésére szolgál a közvéleménynek ama körülmény, *hogy mig a kinevezés Ferencz Józseftől ered, Vilmos császár volt az, aki legelsőnek üdvözölte Szögyény-Marichot a magas kitüntetés alkalmából, még pedig személyesen.*

L.

TÁVIRATOK.

Széchenyi miniszter visszautazása.

Bécs, április 13. (Saját tud. távirata.) *Széchenyi* Gyula gróf, a király személye körüli miniszter tegnap este ideérkezett.

A viczinális vasutak szabályozása.

Budapest, április 14. (Saját tud. táv.) A jövő ülésszak első törvényjavaslatát a viczinális vasutak ügyének szabályozására nyujtja be a kereskedelemügyi miniszter. Ezzel a pangó vasuti épitkezés fellenditését czélozza.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 13.

Londonban arról beszélnek, hogy az angol főhadiszálláson surlódások keletkeztek. Nagyon természetesen sokkal nagyobb a távolság, semhogy ennek a hirnek igaz vagy valótlan voltáról véleményt lehetne mondani.

A harcztér legszenzácziósabb eseménye különben most az, hogy a burok nemcsak Oranjeban kezdték meg és pedig nem siker nélkül az offenzivát, hanem Natalban is. Buller is védelemre van kényszeritve s Elandslaagte megerősitésén fáradozik.

Bloemfontein és Ladysmith közt két angol csapat van csak és pedig Maseruban és Wepenerben, de mind a kettő tétlenségre van kárhoztatva. A burok ennek folytán már Bloemfonteintől délkeletre ismét közel vannak a Fokgyarmat határához.

Az a bur küldöttség, a mely az európai hatalmakat intervencziára akarja felkérni, ma Milánóba érkezett.

Fokváros, április 13.

Egy gőzös, a melynek ma foglyokkal Szent Ilona szigetére kellett volna mennie, azt a parancsot kapta, hogy várja meg a Boshof mellett elfogott európaiakat.

London, április 13.

A *Times*-nak jelentik Bloemfonteinből tegnapi kelettel: *Dalgoty* ezredes tartja a Wepener és Roukville előtt lévő hadállásokat. Egy kommandó megszállta a várost. *Nix* németalföldi katonai attasé, a ki a harczban megsebesült, operáczió közben *meghalt.*

London, április 13.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Aliwalnorthból 12-iki kelettel: Bur forrásból származó hirek szerint, a melyek állitólag hivatalos közleményeken alapulnak, az angolok Wepenernél keddről szerdára való éjjel kirohantak és ez alkalommal egy bur ágyut elvettek és sok burt foglyul ejtettek. A buroknak négy ágyuját hasznavehetetlenné tették. *Négy bur parancsnok megsebesült és elesett.*

Milano, április 13.

A bur küldöttség ma délelőtt ideérkezett.

Egy házasság következményei.

— A megalázott fejedelem. —

Arad, április 13.

Az osztrák-magyar diplomácziá most csakugyan keresztet vethet nemcsak Bulgáriára, hanem Szerbiát kivéve, az egész Balkánra. Az a hir, hogy Koburg Ferdinándnak sikerült megnyerni jegyesül egy orosz nagyherczeg kisasszonyt, az orosz politika teljes és tökéletes diadalát jelenti.

Nem szándékozom fejtegetni, mit jelent az

---

de valahol csak megfordultak, sehol lány az uri háznál nem találtatott, hanem éppenséggel mindig a menyecskékkel évődött Gábor ur.

Vitéz Matyi János nem érezte magát olyan rosszul Taliánországban, amikor vasba verve ült a stokházban, a barna szeretőjét meg egy fika ölelgette, mint éjszakánkint, amint megjelent álmában lóháton, prémes atillában az óbester ur s ránézett a két haragos szemével. Hallotta a kardja csörgését, meg a szavát is.

— Hát mi lesz, Matyi? Mikor hozod már a menyasszonyt?

— Matyi végre is odaállott Gábor ur elé. Összeütötte sarkantyuját s megcsavarta a kétszeresen kunkoritott bajuszát.

— Tekintetes uram, mikor megyünk már Biharba?

— Minek öregem?

— Mivel hogy ott vagyon menyecskének való, a Szunyogh uréknál, vagy a Fráter uréknál.

— Mi közöd neked ahhoz?

— Mert mivel az óbester ur . . .

— Eredj, vakard meg a lovakat.

— Megvan a' kefélve is, mosva is, válaszolt sértődötten. Kifordult s a bajusza alatt dörmögte: hiszen jól van, majd örül neki az egri káptalan, azé lesz a szép csernei föld.

Vitéz Matyi János ezután nem szólt egy kukkot sem. Hanem amikor csak Gábor ur valamerre menyecskés ház felé elhajtatott, mindig megesett valami fátum az utban. Hol az istráng szakadt ketté, hol a kerék szorult el, hol kisült, hogy a nyerges vagy a rudas meg van nyilalva, hol meg fölhányta a ló a sarat, egyenest a tekintetes ur fehér selyem mellényére. Mind ezeknek az apró bajoknak az lett a következése, hogy a legtöbbször vissza kellett fordulni.

Matyi ilyenkor ravaszul sanditott s hazafelé ballagtukban hátra-hátraszólt:

— Az óbester ur csak azt sajnálta, hogy a tekintetes ur fiát nem vehette a térdére.

Máskor meg igy dörmögött:

— Be szép egy kese csikó. Ilyet akart nevelni az óbester ur, a tekintetes ur fia alá.

Egyszer vadászatra menvén, éppenséggel Bacska faluban elkáromkodja magát Matyi:

— Éjnye, a csillagos egét, tekintetes uram!

— Mi baj?

— Megest nem mehetünk tovább.

— Lelövöm, kendet, ha miskulánczíát csinált.

— Lőjjön le tekintetes uram. Nézze a vén kezem. Görcs állott belé. Nem tudok hajtani. A fránya . . .

— Hát most már mit csináljunk?

— Befordulunk Bacsky Tamás urhoz.

Foga közé vette a gyeplőt s ugy hajtatott be a Bacsky-kuriára.

Estére Vitéz Matyi János vörös bort kapott a vacsora mellé, meg szalmás szivart, reggel pedig piros rózsát a lovak füle mellé, édes körtepálinkát magának.

Haj, de vidáman fogott be. Ott állott reggel tiztől déli harangozásig a tornácz előtt a kocsival. Addig nem jött az ura.

Akkor szépen visszafordult. Kifogta a lovakat. Kapott czukrot is a zab mellé. Erre a kocsit betolta a kocsiszinbe. Tudta már, nogy aznap nem mozdulnak. Vitéz Matyi Jánosnak álmában ismét csak megjelent az óbester ur és mintha a kezét érezte volna a vállán és a szavát kallotta:

— Sarzsit kapsz fiam, ha hozzám kerülsz, meg egérszörü paripát. Derék huszár vagy.

Amint harmadnap délután mégis haza indultak, a Viola kisasszony, a Bacsky Tamás gyöngyleánya, ott állott a virágos tornáczon. Nem szólt semmit, nem is busult. Egy szál rózsa volt a kezében. Azt himbálta. Vidám volt a fehér arcza, a kék szeme pedig nevetett.

— Hajts! — szólt Gábor ur s mikor a két ló trapba vágott. — Matyi hallotta az ura sóhajtását. Erre leszoritotta a gyeplőt. A két csikó elkezdett parádézni; szépséges szökésekkel.

Hátra sem nézett az öreg, tudta, hogy az ura a kalapját emelgeti. O is megemelte volna Böskének, a szobalánynak, de kocsisnak gyeplőn legyen a keze, lova fülén a szeme.

Amint kiértek a suhogó tengeri vetés közé a gazdasági utra, megszólal Láczay Gábor:

— Alljon meg kend. Gyujtsunk rá.

Matyi levesz a füle mellől egy szalmás szivart s kevély mozdulattal az agyára kapja.

— Ugy?

— Ugy, tekintetes uram.

Téli farsangon pompás szán-ut volt. Hanem Matyi azért az uj fehér hintóba a két fehér csikót fogta be, az Almost meg a Táltost. Igy rendelte azt az óbester ur, aki ha azon a napon, amelyiken a Bacsky kisasszonyt Leányvárra röpitették, rapportra rendelte volna Matyit: bizony dupla lénungot rendelt volna neki egy álló esztendőre.

Tiz éven körösztül Matyi ugy ápolta az Almost meg a Táltost, mintha csak a gyer-

politikailag, hadügyileg és kereskedelmileg ránk nézve, ha a Balkánon az orosz befolyás az uralkodó. Intelligens ember ugy is elképzelheti az ebből eredő veszedelmeket és károkat. Ezuttal csupán azt akarom konstatálni, hogy Ferdinánd fejedelmet az orosz politika karjaiba való menekülésért igaztalanul fogja érni az osztrák és a magyar sajtó szemrehányása.

Ferdinánd mindent elkövetett, hogy támaszt leljen a Habsburgoknál és Ausztria-Magyarországban tervei kivételéhez. Tervei közt első helyen állott Bulgáriának függetlenitése a török fenhatóság alól és királysággá proklamáltatása. A bécsi külügyminiszterium azonban hallani sem akart ezekről, az udvar pedig a legmerevebben elfordult a fejedelemtől azóta, hogy gyermekeit katholikus hit helyett az orthodox keleti vallásban nevelteti. Évek teltek el, mig az öreg Klementina herczegasszonynak sikerült végre kieszközölnie, hogy fiát Bécsben, a Burgban elfogadják. Ez tavaly szeptemberben történt. Mindenki azt hitte — még Bulgáriában is — hogy a fejedelem ezentul Bécscsel egyetértőleg fog cselekedni és sokan remélték, hogy az uj fejedelemasszony valamelyik osztrák főherczeg házából fog lejutni Szófiába.

Miután eddig soha senki nem irta meg, hát most konstatálom, hogy Ferdinándot *valósággal megalázták Becsben*. Mig a kis szerb király fogadtatására a pályaudvaron megjelent ő Felsége néhány főherczeggel, az udvari ebéden hivatalos volt minden főherczeg, a Burg-szinházban diszelőadást rendeztek s elhalmozták figyelmességekkel: addig Ferdinándot nem fogadta nagyobb méltóság, mint *Üexkül-Gilleband* gróf és *Mecséry* báró s az udvari ebéden nem vett részt egyetlen egy főherczeg sem. Ferdinánd látogatásokat akart tenni nálok, de egyetlen egyet sem talált otthon. Midössze a névjegyét adhatta le, s azok névjegyét kapta meg a Burgban. Ő Felsége pedig ott ült ugyan az udvari ebéden a fejedelem mellett, de politikáról, vagy egyéb dolgokról egy szót sem váltott vele. Ferdinánd mélyen lesujtva és elkeseredve utazott el az osztrák fővárosból, meggyőződvén, hogy a szigoruan katholikus uralkodó család és az ugynevezett udvari körök nem bocsátották meg neki, hogy gyermekei dekatholizáltak. Egyuttal betátta az is, hogy se jóindulatot, se támogatást nem remélhet e körök részéről. Ennek daczára még egy kisérletet tett. Miután biztos informácziói szerint Goluchowszky gróf külügyminiszter neki határozott ellensége, egy magyar államférfihez fordult, hogy a hangulatot változtassa meg irányában az intéző helyeken.

Mult év november végén vagy deczember elején egy memorandumot adatott át az illető államférfiunak egy budapesti bizalmas embere által. Ferdinánd ebben keservesen panaszkodott az orosz intrigák miatt, melyek trónját veszélyeztetik, s kérte az illetőt, hogy az illetékes körököt világositsa föl az ő veszedelmes, sőt kétségbeejtő helyzetéről.

Tett-e lépéseket a magyar államférfi, vagy nem: azt nem tudjuk. De hogyha tett is, azoknak nem volt eredménye; a mostani dolgok legalább ezt bizonyitják.

Ferdinánd igazat mondott, midőn memorandumában helyzetét válságosnak rajzolta. Részint a pénzügyi kirizis miatt, részint az orosz izgatások következtében tartania kellett, hogy a bolgárok föllázadnak ellene. Sehonnan nem nyervén támogatást, saját létérdeke és családjának jövője, utalta arra, hogy föltétlenül az orosz politika lábai elé vesse magát.

A házassági hir azt jelenti, hogy a megegyezés létrejött. Ferdinánd király lesz és Bulgária megszünik a szultán souserainje lenni. Ez az érem egyik oldala. A másik részen van a fekete tengeri bulgár kikötőnek: Burgasznak az átadása orosz hadihajó állomás gyanánt, orosz tábornok kirendelése a bolgár hadsereg élére s orosz megbizott kiküldése a bolgár finánczok ellenőrzésére. Egyszóval a Törökországtól függetlenné váló Bulgária orosz vezetés alá kerül.

Mi jámbor magyarok, nem ösmerjük és talán föl sem érjük is észszel a bécsi dolgokat.

Koburg Ferdinánd kétségkivül nem rokonszenves uralkodó, de mint Kossuth Lajos is mondta: állami érdekek miatt az ördöggel is szabad szövetkezni. Most pedig végleg elszakad tőlünk Bulgária.

A párisi kiállitás megnyitása.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 13.

Holnap lesz Francziaország nagy napja, mely egyben az egész világ kulturájának ünnepe leszen, olyan formán, hogy az ünneplésre a világ első városában Párisban gyülekeznek össze a népek. A tizeneg év előtti párisi kiállitás, melynek szimbolumként fenmaradt emlékeztetője, az *Eifel*-torony, óriási mérvben megnövekedve tárul itt a világ bámuló szeme elé. Hogy az arányt az akkori fő-fő attrakczió, az Eifel-toronyhoz visszatérve fejezzük ki, megemlitjük azt a horribilis tornyot, melyet most épitettek s mely *jóval magasabb* Eifel-művénél, s amely *forog* is, óránként teljes kört irva le. S mindamellett még nem is ez lesz a kiállitás első kluja.

A kiállitás óriási arányával párhuzamot tart az érdeklődés. A modern világ népvándorlása kezdődik meg holnap az elvitázhatlen központ: Páris felé. A francziák, kik a *Dreyfus*-ügy elsimitásával mindent elháritottak, ami csak árnyékképen ülné meg az ő ragyogó egüket, nyugodtan várhatják a megnyitást.

Közbe jött azonban valami, ami a holnapi nap teljes sikerének rovására megy, s ami a szó igazi értelmében vett ég ragyogását nem adja meg a megnyitás ünnepének. Mint egy sürgöny jelenti, *tegnap óta szakadatlanul esik.* A kiállitásban sár és pocsolya mindenfelé, a zászlók pedig, diadalmas lobogás helyett, átázva lógnak az épületeken. Képzelhető mennyire bántja ez a francziákat.

A kiállitás megnyitása alkalmára a franczia vezérkar *nagy hadgyakorlat* tervet dolgozott ki, melyet nem messze Páristól, a Szajna és Marne folyók közötti területen fognak megtartani. A hadgyakorlaton négy hadtest, két lovas hadosztály, vagyis tizezer lovas, továbbá száz üteg gyorstüzelő, azaz négyszáz ágyu vesz részt.

A hadgyakorlat után az abban résztvett összes katonaság, vagyis *százezer ember* a Páris mellett elterülő Longchamps-i mezőkre vonul, hol *Loubet* elnök, több uralkodó jelenlétében szemlét tart a csapatok felett. Ez az óriás méretü defilirozás páratlan látványosság lesz.

---

mekei lettek volna. Más teremtett lelket, mint éppen csak a tekintetes asszonyt, meg a két parányi urfiat, dehogy eresztett volna a Csernéről jött kocsiba. Tiz esztendő után azonban dünnyögni kezdett az öreg.

— Kettő, az csak kettő. Lóból is csak öreg kocsisnak elég. De hol a harmadik, meg a negyedik? Micsoda? Az egri papoké legyen a csicseri föld?

Még több ok is volt dünnyögni. Gábor ur megint elkezdett járogatni mindenfelé. Szapora kezdett lenni a megyegyülés, a gazdasági gyülés. Kártyázni is eljárogatott a tekintetes ur. Mikor meg a talló beszabadult, hetekig odavoltak agarászni.

— Kettő, az csak kettő! — ezt sóhajtozta Matyi s bünrészesnek érezte magát az ura legénykedéseiben. Dehogy mert volna megjelenni az óbester ur előtt. Elhatározta magában, hogy tenni fog. Amint egyszer hazafelé hajtott, a foga közt dörmögte:

— Tekintetes uram!

— Mi az, Matyi?

— A Fáy ur Bodolótól azt kérdezte az abari révnél: hol lakunk?

— No.

— Azt mondtam: tudom is én.

— Mi lelte kendet?

— Azt mondtam, nem tudom én. Csak azt tudom, hogy én a bakon ülök egy hónapja, az uram meg a hátulsó ülésen.

— Ugy?

— Ugy. Aztán tessék megmondani, hol is voltunk valójában?

— Tudja kend.

— Csak azért, hogy ha a tekintetes asszony megkérdez, hát egyezzék a szó.

— Matyi, ugy látom, igás kocsis lesz még kendből.

Vitéz Matyi János hátranézett: nincs-é valami baja az urának? Ilyen istenkisértésről talán még sem kellene beszélnie. Az ura szivarozott. Látni lehetett az arczából, hogy haragszik.

— Jól van no, tekintetes uram.

Ráütött a rudasra.

A holdvilág nélkül való szeptemberi éjszakában, amikor a barna földre, meg a sárguló utszéli gyöpre ráesett a harmat, ugy összefolyik a dülőut a muharos ugarfölddel, hogy még a ló sem látja az utat. Matyi kocsis sem látta. Máskor talán meglátta volna. Megérzi azt a jó kocsis a lova patkójának egy-két koppanásából. De most nem látta. Arra gondolt, hogy az óbester ur, ha most szólana, ezt mondaná: szoritsd fiam, Matyi! A ló hát szépen befordult az ugarba.

— Bolond kend, Matyi! Nem hallja, hogy muhar suhog alattunk.

A kocsis hallgatott. Vigyázva visszaterelte a lovakat az utra. Kis idő mulva megint csak megszólal Gábor ur:

— Ha nem bolond kend, hát akkor részeg kend, most már meg valami semlyékes legelőn járunk.

Matyi visszahajkurászta a lovat s akkor hátraszólt:

— Nem vagyok én sem bolond, sem részeg. Hanem olyan urnak való kocsis vagyok már én, aki nem csatangol mindig ilyen késő éjszaka. Gyü te! Kivált mikor . . .

Fölmutatott a kék levegőbe az ostorával:

— Azt hittem, gólya jár oda fönn, hát biz' az vadliba.

— Matyi, béresnek megy kend az örökhöz.

Ez már olyan sértés volt, amire szólni sem lehetett. Vitéz Matyi János ugy érezte, hogy az az utólsó keserü pohár, amit föl kell hajtania, az óbester ur parancsára. Ezentul szavát sem lehetett hallani. Akkor meg valósággal buskomorságba esett, amikor a Táltos, meg az Álmos dögrovásba jutott. Látta, amint a tekintetes asszony ott bent az ablakban megsiratta, amikor a két aggot elvezették a czigányvégre — agyonlőni.

Álmában Matyi várta az óbester urat, hogy megjelenik s valamit mond neki, valami jó tanácsot: mi tévő legyen? Mert immár semmi sem tartja a leányvári uraságnál. Az óbester ur nem jelent meg egyszer sem. Matyi tehát a maga eszével azt tette, hogy vett magának barna kabátot, meg barna nadrágot, aminő gyalogjáró parasztembernek dukál, azt szépen összecsomagolta, azután ment keresni a harapófogót, hogy levegye csizmájáról a sarkantyut. A kalapjáról is leszedi a strucztollat, mert az csak kocsisnak dukál.

Az udvaron találkozott az urával.

— Mi lelte kendet, Matyi, olyan sápadt.

— Hát csak elmék.

— Hova megy kend?

— Széles a világba. Elszegődöm valahova.

Gábor ur megilletődve nézett rá.

— Mi baja?

— Üres nekem az istálló, mióta az Álmos, meg a Táltos . . .

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A szinház müsora:

Szombat: Nincs előadás
Vasárnap: Délután: Goldstein Számi, bohózat. Turi Mariska, Szadai Ferencz és Boda Ferencz felléptével. Este: Gésák, operette. Fenyéri Mór felléptével és Rontai Boriska vendégfelléptével. (Páratlan bérletszünet.)
Hétfő: Délután: A nőemanczipáczió, bohózat. Rontai Boriska vendégfelléptével. Este: Baba, operette. Rontai Boriska vendégfelléptével. (Páros bérletszünet.)
Kedd: Elektra, tragédia Angyal Ilka és Palágyi Lajos felléptével. (Páros bérlet.)
Szerda: Kornevillei harangok, operette. (Páratlan bérlet.)

---

* **Husvéti előadások a szinházban.** Husvét vasárnapjától az *esti előadások félnyolczkor kezdődnek*, a délutániak a rendes időben félnégykor. Vasárnap délután *Goldstein Számi* kerül szinre félhelyárakkal. A czimszerepet *Szadai* Ferencz játsza, a ki nemcsak mint aradi fiu kelt várakozásokat, de a jó hirrel is, mely szülővárosába való szerződését megelőzte. Solymosi fővárosi szinésziskolájának volt egy évig növendéke az egészen fiatal ember. Ez alatt olyan erős alakitó tehetségnek adta jelét, hogy Solymosi Szadainak a második év elengedésével adta ki a végbizonyitványt. Ekkor tünt fel Leszkay igazgatónak is a szinészegyesületbe való fölvételnél. Mielőtt Aradra hozta volna, ajánlotta neki, menjen kis társulathoz, a hol mindenféle szerepben minden este a szinpadon lehet. Másfél évig járta Szadai ezt a hasznos iskolát és most vasárnap az aradi közönség birálatát fogja kiállani, miután sok vidéki város közönségének elismerését megnyerte. Este *A baba* kerül szinre bérletszünetben. A czimszerepet *Rontai* Boriska játsza, a ki ezen kivül hétfőn délután a *Nőemanczipáczió* bohózatban még egyszer eljárja az ő hires magyar tánczát, azután este bucsuzóul *A gésák* Rolly-Pollyját mutatja be. Ez az előadás is bérletszünetes lesz *A gésák* előadása azért is érdekes lesz, hogy kiváló jellemszinészünk, *Fenyéry* Mór, mielőtt drámában föllépne, ez operetben Imarit játsza. A debreczeniek nagyra voltak Fenyérinek ez alakitásával. Vuncsi *Andorfi* Péter lesz. Katána *Boda* Ferencz, az uj operettenorista, a ki a téli évadban az operákban a második tenorszerepeket fogja énekelni.

— Kap kend két csikót, szépet, a Laczika számára.

— Elszegődöm.

Ment csöndesen tovább az eperfás udvaron. Madarak röppentek el előtte. Az istálló-ból két csikót vezettek ki. Egérszőrü két szép paripa. Négy évesek.

— Az lesz a kend lova, Matyi.

Ballagott tovább. Egy agár, a Pajtás, ugrándozott előtte. Ilyen volt éppen a Bandi is, amig meg volt. Az sincs már.

— Álljon meg kend! kiáltott rá Gábor ur.

— Parancsol?

— Talán azért megy el kend, mert nem bizik a kezében. Nem mer két tüzes csikóhoz állani.

Matyi letette ez egyik csizmát a kezéből. A másik csizmáról pedig egy ujjnyomással letörte az aczélsarkantyut s darabokra tördelte az ujjai közt.

— No hát!

Csak ennyit mondott s elfordult büszkén.

— A tornáczról lekiáltott a Böske:

— Tekintetes ur, tessék csak szaladni! De nagyon.

. . . . .

Másnap Vitéz Matyi János visszatette a strucztollat a kalapjára, csizmájára uj, talléros taraju sarkantyut veretett, a Böskének pedig odaadta azt a két selyemkendőt, amit még Taliánországból hozott.

— Nem szegődöm ám el, Böske. Sirhatnak az egri papok. Most adna csak nagy sarzsit az óbester ur. Kettő, meg kettő, az négy!

---

* **A szintársulat** ma délután első ülését tartotta. *Leszkay* igazgató hosszabb beszédben üdvözölte uj és régi tagjait, kifejtvén az eszméket, a melyek szerint a társulat jövendő működését kivánja. Azután megválasztotta a társulat autonom itélkező testületét. Ennek tagjai lettek Fenyéri Mór, László Gyula, Mezey Péter, Czakó Vilmos, Sólyom Lajos, Szabó Lajos és Gáthy Kálmán.

* **Sugár Aranka**, az aradi szinház volt primadonnája, *Makó* Lajos temesvári szintársulatához szerződött. A primadonna sürgönyileg értesitette ma az igazgatót, hogy feltételeit elfogadja.

* **Az aradi zenekedvelők egyesülete** f. hó 22-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza emeleti kistermében rendes közgyülést tart, melyre a t. egyesületi tagok ez uton is tisztelettel meghivatnak. Tárgy: 1. A megüresedett elnöki állás betöltése. 2. Az egyesület zenedéjének Arad szab. kir. város törvényhatósága által városi tanintézet gyanánt leendő vétele. 3. Inditványok. *Az elnökség.*

Primadonnaharcz.

(Miss Mary Halton, a kis hamis. — Általános felfordulás.)

Budapest, április 13.

A mennyire azok a bizonyos legrégibb szinházi emberek visszaemlékezni tudnak, még soha olyan viharos felhők nem uszkáltak a szinházi horizonton, még soha olyan villanyos az ájer nem volt a budapesti szinházak kulisszái mögött, mint most. Sehol, senki sincs megelégedve.

A Nemzeti Szinházban szinte dühöng a békétlenség s az elégedetlenség. Szidják a szinházat, az igazgatót, az intendánst, a közönséget s annyira ideges mindenki, hogy még Zilahi Zsül is müvészi önérzettel veri a mellét.

— Ha már én sem tetszem, ha még én sem alakitok és domboritok müvészileg, akkor már igazán nem tudom, hogy van-e müvészi izlés a világon!"

Ez a felháborodás oly jól áll a kis Zsülnek, hogy a „Nemzeti" udvarán mindenki kaczagásban tör ki.

— Még jó, hogy Zsül itt marad köztünk — morfondirozik Gyenes — ő képviseli egyedül a derüs sugarat.

Es ez általános elégedetlenség mellett folyton Damokles kardjaként lebeg a szinháziak felett az igazgató-kérdés.

Ki lesz a direktor? Beőthy László-e, vagy Somló?

Kik lesznek a kedvenczek? Megy-e Keglevich vagy marad? Es mi lesz Jászaival? Visszajön-e, vagy csakugyan vigszinésznő lesz?

Ezen töri az egész sereg a fejét, mialatt két alak jár-kel sötéten a szinház területén: Keglevich gróf és Festetich gróf.

*

A Vigszinházban sincs boldogság?! Vajjon lesz-e állandó közönsége Jászainak? Beütnek-e a tragédiák? A „Nemzetivel" való versenygés nem kelt-e reakcziót? Szóval mintha itt is ijedeznének a nagy szerencsétől.

De a legmulatságosabb zürzavar a Népszinházban és a Magyar szinházban van.

A legádázabbul folyik itt a primadonna harcz.

Klárikának, az aranyosnak lejárt a szerződése és hogy pressziót gyakoroljanak felette, Miss Mary Haltonnal, Pálmay Ilkával ijesztgetik, sőt még a kis Ámon Margitot is kijátszák ellene, ezt a bájos, sikkes fiatal müvésznőt, a kit egy csapásra megszeretett a fővárosi közönség s a ki szepegve látja, hogy őt, a ki sohasem vétett sem az emberek, sem a kollégái, sem a jó izlés ellen, most fegyverül és eszközül akarják felhasználni — Küry Klári, Hegyi Aranka, sőt még tán Blaháné ellen is, a kit pedig lelkéből imád.

Ez a háboru pedig már meg is indult.

Az eleven ördögben léptették fel először a Blaháné és Küry egykori szerepeiben. Most pedig a Görög rabszolgában veszi át Küry legkedvesebb szerepét, Aszpaziát és aztán Hegyi Aranka hires „kis alamusziját" is átveszi.

Hogy ezek a szerepcserék mit jelentenek a kulisszák mögött, azt csak azok tudják igazán, a kik a szinpad világában jártasak és a primadonnák szalonjaiban megfordultak.

Mindezek felett pedig a legczifrább miss Mary Haltonnak, a kis angol büvésznőnek kisded manővrirozása.

Haltont a szerződése a Magyar Szinházhoz kötötte — két „Gésa" előadásra és a *Veronika* czimü operette kreálására, de a népszinházi primadonnaharcz uj vágyakat keltett benne. Miként lehetne ott hagyni a Magyar Szinházat ugy szép szerével?

Ezen törte szőke fürtös fejecskéjét, a mig végre egy valóban nagy stylü szinházi csinyt sütött ki.

Epen a Veronikából próbált. Aznap este a Gésákban kellett volna fellépnie. Kapta magát és elájult. Nagyszerüen ájult el. Hirtelen elterült a szinpadon. Olyan tökéletes tiszta szinájulás volt ez; hogy maguk a szinházi orvosok is meghökkentek. Mikor sikerült őt eszméletre hozni s arra a kérdésre:

— Hol vagyok? — azt a feleletet kapta; — Magyarországon!? — a kis kamis ugy kiáltott fel:

— Nem, nem, nem! Nem akarok Magyarországon meghalni! Még ma elutazom!

. . . Fogadjunk egy husvéti piros tojásba, hogy miss Halton legközelebb a Népszinhában lép fel!

. . . Ledovszky Gizella pedig megkapta a Veronika szerepét.

De a jó Isten tudná megmondani, mi lesz még ebből a primadonnaharczból!

Csak az bizonyos, hogy mindenütt általános a felfordulás. **Styx.**

Körözött attasé.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 13.

A német lapok ma azt a nem éppen mindennapi hirt közlik, hogy a müncheni ügyészség a müncheni bolgár követséghez beosztva volt attasét, *Pfannenstiel* Jenőt körözi.

Az attasé eltünése főképen azért érdekes, mert Pfannenstiel *kormányának pénzét saját czéljaira forditotta.*

Pfannenstiel Jenő, ki bajor alattvaló, egy magasrangu személyiség ajánlatára *Ferdinánd* bolgár fejedelem szolgálatába lépett, a ki korán felismerve a fiatal ember nagy tehetségét, a müncheni bolgár követséghez rendelte ki.

Münchenből *Pfannenstiel* többször járt Bécsbe, ahol diplomácziai körök szives fogadtatásban részesitették a fiatal embert.

Négy évvel ezelőtt, bécsi látogatása alkalmával megismerkedett egy tánczosnővel, kit csak *Leona* néven ösmert a bécsi férfi világ. A szép Leena sok pénzébe került az ifju diplomatának, ugy, hogy utóbb már nem is győzte a magáéból.

Adósságokat csinált tehát, körülbelül 30.000 frank erejéig és azonkivül a Bécsben lévő bolgár követségtől is „politikai czélokra" *több szer forintot csalt ki.*

A „politikai czélok" természetesen a szép *Leona* zsebénél végződik és a fiatal diplomata egyszerre *nyomtalanul eltünt Leonával együtt.*

A rendőrség erre érdeklődni kezdett az

attasé és a ballethölgy iránt, de hiába. Nyomukra nem akadtak. Most aztán nyomozólevél utján körözik a tehetséges, de könnyelmü ifjut.

Ha tekintetbe vesszük, hogy négy év óta körözi a rendőrség a könnyelmü párt, eredmény nélkül, feltehető, hogy a nyomozó levéllel sem fognak sokat elérni.

Ki tudja, a világ mely részén turbékol teljes biztonságban a szerelmes pár.

Lónyay grófné önéletrajza.

(Egy szenzáoziós könyv megjelenése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 13.

Az osztrák császárvárosnak nagy szenzácziója van. Egy iró, aki *I Lusen* álnév alá rejtőzik, könyvet adott ki ma ezzel az igénytelen czimmel: GONDOLATOK, ÉLMÉNYEK ÉS BENYOMÁSOK.

A könyveket, melyek ilyen czimen jelennek meg, jól ismeri már a közönség, s rendesen nem sok ügyet vet rá, mert megszokta, hogy e czimen tehetséges és tehetségtelen kezdők bocsátják szerelmi csalódásaikat a nyilvánosság elé.

De a ma megjelent könyv sablonos czime daczára is rendkivüli érdeklődést keltett Bécsben és fog kelteni pár nap alatt az egész világon, mert irója egy nagyon előkelő asszony élettörténetét mondja el, kinek szerelmi ügyével az utóbbi időben nagyon sokat foglalkozott a világsajtó.

Az *I Lusen* álnév alatt *Lónyay Stefánia grófné rejlik* és érdekes hogy *a könyvet nővérének, a jelenleg elzárva tartott Koburg Lujza herczegnőnek ajánlja.* Az ajánlás igy hangzik:

A szeretett testvérnek emlékül a Délvidéken eltöltött feledhetetlen szép napokra.

A könyvben bevezetésül a barátságról, reményről és a szerelemről vannak maximák. Az egész mü végig egy rendkivül sokat szenvedett sziv kesergése és szentimentális hangja nem egy szembe fog könyeket csalni. A könyv *három nyelven* jelent meg egyszerre: németül, francziául és angolul. Mutatónak közlünk belőle egy érdekes részletet:

Két ifju lény először látja egymást életében. Egy negyed óráig ismerik egymást és máris kimondták a fogadalmat, melyet csak a halál bonthat fel. Ha regényben olvasnák az emberek, fejüket rázva igy szólnának:

— Milyen tulzás, ez a valóságban nem történik meg!

De mégis megtörténik, még pedig igen gyakran, hisz az élet nagyon gyakran erősebb vonásokkal ir, mint az iró tolla. A sors cselekvő alakjait nem fekteti a kor irányzatának Prokrustes ágyára, hanem tegnap ép ugy, mint ma mély sebeket üt, és ecsetjét mélyen mártja bele az emberek szivének vérébe, és nem sokáig kérdi, vajjon egy maroknyi ide-oda sodródó por törvényt ül-e, vagy nem fölötte, azért, mert belekapott a világ forgandóságának kerekébe.

Mily gyakran jártál életedben barátnőm a szerencse közelében. Láttad, de nem állt meg nálad. Gyöngéd kezével megsimogatott és te nem mertél utána kapni. Azt hitted, előtted áll — éppenséggel nem. Tovaröppent. A fölületesség, a vakság, a félelem, a diskréczió, vagy az aggodalmaskodás visszatartott és egy percz mulva kerekén tovább gurult. Késő volt. Rendeltetésedet elhibáztad. A szerencse eltünt. Nem számodra termett. Csak árnya maradt meg neked. — Az idő mulik, szoktuk mondani, de tévedünk, mert az idő megmarad. Mi vagyunk azok, a kik elmulunk. Az érzelem-házasságok rendesen rossz véget érnek és csak regényekben fordulnak elő. A rokonszenv elegendő — mondják — a házasság boldogságához. Nekem nem ez a véleményem. Akinek szive van, érzi, hogy a házasságban nem csak a társadalmi konvencziónak kell eleget tenni, hogy a házasság épen nem a rang, és a vagyon egyenlőségén fordul meg.

Az érzelmi házasságok nem szükségképen boldogtalanok, azt hiszem éppen ellenkezőleg: boldogoknak kell lenniök valahányszor tiszta érzelmekről van szó, amely két egymásra méltó sziv között szövődik, amelyeket hasonló kitartó gyöngédség füz össze, amely a becsületből táplálkozik és együtt hal meg a drága lénnyel, hogy a siron tul ujra föltámadjon.

A nő élete a szerelem, addig nem is él, amig nem szeret, szülők, barátok, mindenki elhagy egymásután, látom, hogy érnek révbe az élet háborgó tengerén, mindenki más uton halad, csak a kikötő ugyanaz, csak az én hajócskám marad lekötve a szeretett parton; a remény horgonya ide köti, a szerelem láncza lebilincseli. Adja isten, hogy a viharok ne ragadják el és ne ragadják el vele együtt a habok közé a kormányost, aki a horgonyt tartja és az utast, aki a lánczot őrzi.

A szerencse nem füződik a trónhoz és koronához, kék virág nemcsak a magasban nyilik, hanem gyakran a legrejtettebb völgyben. Mind az, amit igazán szerettünk, pótolhatlan, és mindazt, ami pótolható ránk nézve, soha nem szerettük.

Az ember soha sem felejt, ha nincs bátorsága multjával végleg mindörökre szakitani. Hosszu, félelmes, *sötét éjszaka volt az életem*, most rózsás reménysugár villan meg a fekete felhős égen, fénysugár, amely világossággal, napfénynyel biztat. Fel fog-e tünni ragyogó szépsége teljességében? Fog-e melengetni forró sugarával, le fogja-e csókolni orczáimról a könyeket?? — — Oh nap, jövel, jövel, itt vár egy szegény, félig hervadt rózsa, melynek töviseit tetördelte a végzet sulyos keze.

Nyilvános dicséretnek nincs meg az a hatalma, hogy a női szivet betöltse, kedves háziasságra, kötelességekre, rokonszenvre van szüksége — — ezek nélkül minden más értéktelen.

A könyv, melyről Bécsben már a kora délelőtti órákban tudták, hogy *Lónyay* grófné irta, több ezer példányban kelt el, és előreláthatólag, holnap már a könyvkereskedések csak fölemelt áron fogják adogatni, de igy is csak protekcziós vevőknek.

A halott titka.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 13.

Megirtuk a minap, hogy Budapésten a hajós-utcza 15. számu házban egy fiatal leány leugrott a második emeletről és meghalt. A fiatal nő kilétét nem tudták megállapitani és a lapok a szerencsétlenről csak annyit irhattak, hogy uri kinézésü, feltünő szépségü. Zsebében egy irást találtak, melyen a következő szavak állottak:

— *Kisasszony, jöjjön egy órára. Kulcsár.*

Sok szenvedésnek volt a megváltója ez az öngyilkosság. A szerencsétlen 21 éves leány: *Klein* Adél, mostoha gyermeke volt *Berger* Adolf Vörösmarthy-utczai czipésznek és a szegénysorsu, számos tagból álló család az ő munkásságára is rászorult. A szép Adél egy károly-köruti aranycsiszoló műhelybe járt el naponként dolgozni. Fiatal éveit nehéz munkában töltötte el, de dolgozott türelemmel, szorgalommal, csak egyre sápadtabb lett a szép arcza a bánattól, ami megviselte. Mostohaatyja rosszul bánt vele, pihenő idejét, ha munkából hazajött, az örökös viszálykodás rontotta meg.

Öt év előtt ismerkedett meg St. Antal hivatalnokkal, egy fővárosi gyáros fiával, aki a Dessewffy-utczai *Kulcsár*-féle csillárgyárban volt alkalmazva. A fiatal ember őszintén megszerette a kedves és szép leányt és nem is hagyták el egymást soha, szerelmük erősbödött és St. Antal a legutóbb megkisértette szüleinek a beleegyezését is kinyerni ahoz, hogy elvehesse a szegénysorsu, egyszerü munkásleányt. A fiatal ember szülei a leghatározottabban tiltakoztak fiok szándéka ellen. A szegény szerelmes szivü leány pedig megértette, hogy az ő álmai sohasem teljesülnek, az ő szerelme reménytelen.

Két hét előtt tudta meg a szomoru hirt a leány és este mostoha atyja is annyira megtámadta, hogy a leány sirva ment el hazulról és csak annyit mondott:

— *Engem soha többé nem látnak.*

Már akkor foglalkozott az öngyilkosság gondolatával a szegény leány, de félt tettétől. Barangoló utjában az ó-utcza 14. sz. ház elé ért, ahol vastag betüket világitott meg a gázlámpa: „ágy kiadó“.

Fölment az első emelet 6-ik számu lakásba, itt *Ernszt* Mátyás bérlő, még megkérdezte a leányt, hogy miért jön ilyen időben lakást bérelni. A leány őszintén beszélt.

— Összevesztem az apámmal, adjanak lakást, kifizetem.

Aznap kapott fizetést és igy előre meg is adta a kialkudott összeget. Második napja lakott itt, mikor délelőtt szokatlanul korán jött haza és panaszosan mondta:

— Nincs munka a mühelyben, elbocsájtottak.

A leány önérzetes volt, szüleihez nem akart visszamenni, fiatalember ismerősétől nem fogadott el semmit és ez a két hét a nyomorgás, éhezés ideje volt. Kevés holmiját is elhozatta hazulról és a nehéz napok megérlelték benne az öngyilkosság gondolatát. Kedden este felkereste a fiatalember a leányt és amit eddig nem tett, megcselekedte mostan, a leány *reggelig együtt mulatott szerelmesével.*

Késő délutánig aludt, majd felöltötte magára legszebb ruháját és lement az utczára. Papirost, tintát hozott és megirta bucsuzó levelét, körülbelül ezzel a tartalommal.

Édes jó anyám!

Bocsáss meg a te szerencsétlen leányodnak, akit az Isten annyi rosszal meglátogatott.

Bocsáss meg, hidd el, én jó lányod voltam neked és ha hibáztam, megbántam. Testvérkéimet csókolom, legyen bennük több örömöd, mint a mennyit én szereztem neked.

Nagyon szeret
hü leányod *Adél.*

A levelet bedobta a postaszekrénybe és most már nem mozdult el hazulról, mig be nem sötétedett. Nyolcz órakor este lement az utczára és igy bolyongott féltizenegyig, mig végzetes tettét el nem követte. A levelet a szülők délelőtt tiz órakor kapták meg, a leány apja haragosan tépte össze az irást.

— Hiába kér bocsánatot, nem fogadom vissza.

Ugyanebben a pillanatban lépett be hozzájuk egy detektiv:

— A leányuk öngyilkos lett, leugrott a második emeletről.

Harcz Janku miatt.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 13.

A tilinkós havasi király, *Janku* Ávrám szelleme még egyre kisért. Akadnak minduntalan olyan szellemidézők, kik előhivják emlékét, hogy itt Magyarországon a magyarság ellen tüntessenek Bizony nyugodni hagyhatnák már a hires czebei nagy fa árnyékában, hiszen a legutóbbi időben a magyar közvélemény is a kibékülés jóindulatu hangján emlékezett meg róla. Bejárta a magyar lapokat az a közlemény, mely ez egykori ellenségről elháritotta azt a hirt, mintha ő haramia lett volna. És mégis, a rosszakaratu szellemidézőknek nincs nyugovásuk.

Nagyszebenből sürgönyzik, hogy *Janku* Ávrám sirjára három emlékfát ültettek s azokat a *sir megkoszoruzásáért elitélt jogászokról nevezték el.* A csendőrség tudomást szerezve a dologról, a fákat kitépte és a sirt, nehogy mást ültessenek oda, őrizet alá vette.

A szebeni *Tribuna* erre lázitó hangu czikket hozott, melyben erősen megtámadva a hivatalos hatalmat, kijelenti, hogy ősszel *nemzeti zarándoklatot* fognak rendezni a sirhoz.

Ezzel az ügygyel kapcsolatban irnak egy hasonló dologról. Mint ismeretes *Scurtu* nevü jogász ellen sajtópert inditott a kolozsvári kir. ügyészség egy izgató czikk miatt, melyet Jankuról irt. Erre a pörre vonatkozólag most érdekes sürgöny érkezett Kolozsvárról.

A vádlott ugyanis *Bánffy Dezső főudvarmestert kéri tanunak*, s azt állitja, hogy az majd tisztázza a helyzetet és megmondja, hogy neki joga volt a Jankuról szóló czikk megirására. Hogy miképen érti ezt a czikkiró jogász, nem tudni.

Ez a két ügy mindenesetre foglalkoztatja a román köröket, melyek bizonyára nem fognak felülni sem a Tribunának sem pedig a czikkező, hecczrendező gyerek-emberek feltünési vágyának.

HIREK.

— **A nagy hét vége**. Ma még a nagyhét szomorusága borong a keresztény világ templomaiban. Ahitatos csönd vette ma körül a megfeszitett istenember emlékének emelt ravatalt. Az oltárok Krisztus-képeit sötét gyász fogja át. Nagypéntek van. A megváltás csudálatos, isteni müvének a befejezését milliók alázatos imája ünnepli. Consummatum est. Jézus Krisztus ezerkilenczszáz évvel ezelőtt odaadta a vérét, az életét, hogy tanuságot tegyen az ő Atyja mellett, aki maga az örök Élet, az örök Igazság. Jézus Krisztus, az Isten fia, ebben a vértanuságában vált közzéppontjává a keresztény vallásoknak. A keresztre feszitett Ártatlanság emlékezete mindenkorra itt van ezentul az emberiség szivében. Itt van velünk, köztünk; és tanit bennünket hatalmas, földöntuli példájával. Vigasztalást és reményt csepegtet lelkünkbe. Ezen a gyásszal teljes napon, amikor a harangnak nincs szava, amikor a megtisztulást olyannyira megkönnyiti az Isten fiának a tragédiájába való elmerülés: zsufolásig megtelt, délelőtt és délután is a minoriták temploma. És holnap már megszállnak ujból az elnémult harangok s következik a feltámadás, a dicsőséges Alleluja. A feltámadási körmenet este 6 órakor lesz.

— **A király berlini utja**. Ő Felségét Berlinbe teendő utjára, mint tudósitónk sürgönyzi, *Ferencz Ferdinánd* főherczeg és *Beck* báró vezérkari főnök is elkisérik.

— **A Nemzeti uj igazgatója**. Az a hir, hogy a Nemzeti szinháznak, *Beöthy* lesz igazgatója, nagy meglepetést keltett, mivel a szinháznál utóbbi napokban leghatározottabban beszélték, hogy *Somló* Sándor, vagy *Váradi* Antal közt választ a belügyminiszter s Beöthyt elejtették, mivel utóbbi oly követelésekkel állt elő, mit az intendáns teljesiteni vonakodott. A müvészek szivesen fogadják Beöthy kinevezését és sokat várnak müködésétől. Beöthy ma délelőtt már fönt járt a szinháznál szétnézni.

— **A sirbatétel szertartása**. Bécsből telegrafálják: A király, a főherczegek, Goluchowski közös külügyminiszter és az osztrák miniszterek, a legfőbb udvari méltóságok és a tábornoki kar jelenlétében a szokásos pompával ment végbe a Burgban a passzió és a sirbatétel szertartása.

— **Rákosi Szidi az Operánál**. *Rákosi* Szidi, mint tudósitónk sürgönyzi, megválik a Nemzeti Szinháztól. Elszerződik az Operaházhoz, melynek játékmesternője lesz.

— **Igazságügyi kinevezések**. A király dr. *Virágh* Béla hajduböszörményi járásbirót a lugosi ügyészséghez ügyészszé, és dr. *Rigó* Endre szegedi ügyészségi alügyészt az ottani törvényszékhez biróvá nevezte ki.

— **Dreyfus Rómában**. Mióta az „Affaire" *Dreyfus* megkegyelmezésével véget ért, Dreyfus hollétéről biztos értesülést nem kaphatott a sorsa iránt még mindig érdeklődő világ. Ma érkezett sürgöny azt jelenti, hogy Dreyfus pár nap óta *Rómában* tartózkodik.

— **A benzinrobbanás halottja**. Megirtuk tegnap azt a benzinrobbanást, mely a gáji Papféle malomban történt. *Orosz* Károly, ki a robbanás alkalmával a benzines kamrában volt s ki valószinüleg saját vigyázatlansága folytán idézte elő a robbanást, ma a kórházban *meghalt*. Halála már tegnap előreláthető volt, olyan borzasztóan összeégett. A rendőrség ki sem hallgathatta a szerencsétlenség keletkezésére nézve.

— **Munkaközvetitő intézet Aradon**. A kereskedelmi miniszter a budapesti munkaközvetitő intézet mintájára az ország több nagyobb városában hasonló intézeteket akar felállitani. Egy kőnyomatos ujság jelentése szerint első sorban Kaposvárott és Aradon szerveznek munkaközvetitő intézetet.

— **A Lubersac-Rothschild párbaj**. Párisból táviratozzák, hogy *Lubersac* és báró *Rotschild* Róbert közti afférből kifolyólag gróf Lubersac és báró *Rotschild* Eduárd közt ma kardpárbaj volt. A párbaj szigoru föltételei a következők voltak: A párbaj teljes párbajképtelenség esetén nyer befejezést. A párbaj Rotschild báróra nézve kedvezően végződött, amenynyiben a báró jelentéktelen sebet kapott jobb karján, ugy, hogy kötést sem kellett a sebre tenni A seb 8 czentiméter hosszu. Daczára a seb jelentéktelen voltának, az orvosok a bárót a további harczra képtelennek mondották ki. A másik fél sértetlen maradt.

— **Teret Bismarcknak**. Kremsből jelenti tudósitónk, hogy az ottani németek klubja azt a kérelmet intézte a városi elöljárósághoz, hogy *Bismarck* herczeg tiszteletére nevezzenek el a nagynevü kanczellár nevéről egy utczát, vagy teret. Ezen inditvány nagyobb vitát provokált. *Heinemann* dr. polgármester elismerte Bismarck nevének nagy jelentőségét, melyet az a németekre gyakorol, de azt hiszi, hogy egy ily határozat hozatalát az alsó-ausztriai országos választmány nem hagyna jóvá. Azt inditványozta tehát, hogy napolják el az inditványt és hagyják a határozat hozatalt a közel jövőben választandó választmányra. A polgármester szavai után még számosan szólottak az inditványhoz pro- és kontra, mig végül a polgármester inditványát szavazás alá bocsátották, melyet 14 szóval, 10 ellenében elfogadtak azzal a megjegyzéssel, hogy az eszmével teljesen rokonszenveznek.

— **Az áradás**. A földmivelésügyi miniszterium vizrajzi osztályához érkezett mai jelentések szerint a veszedelem mindenfelé szünőben van. A Duna Pozsonyig árad, s ezzel együtt a felső részi mellékfolyók is, mint a Morva, Rába, Vág, Nyitra és Garam, a melyek a legnagyobb veszélylyel fenyegettek, áradnak, még pedig rohamosan. Miután Budapestnél a vizmagasság meghaladta az öt métert. A fővárosi mérnöki hivatal tegnap este elzáratta a zsilipeket, s felállittatta a lokomobilokat, a melyet ma délelőtt óta szakadatlanul szivattyuzzák a csatornák vizeit. A miniszterium jelentése szerint a viz még holnap estig árad, s mintegy 580 czentiméternél megkezdődik a lassu áradás. Az alsó rakodópart pár czentiméternyi magasságig s egy napig lesz vizzel elárasztva. A ma érkezett jelentések szerint különben az egyes vizmagasságok a következők: Komárom 568 czentiméter, *Budapest 550 czentiméter* (áradás tegnap óta 25 czentiméter), Paks 497 cm., Baja 560 cm., Mohács 543 cm., Gombos 534 cm., Ujvidék 419 cm., Zimony 431 cm., Pancsova 394 cm., Báziás 394 cm., Drenkova 337 és Orsova 395 czentiméter. Pár nap mulva a Duna a rendes magasságába tér s igy az alvidéken sem lesz szerencsére katasztróla.

Prágából telegrafálják: Klappaiban nem fordult elő ujabb házbeomlás, de még 8—10 épület veszélyben forog. A mostani földcsuszamlás gyorsabban történt, mint két évvel ezelőtt. Tegnap este 8 órakor megállt a csuszamlás. Ember, állat idejekorán menekült a veszedelem elől a tüzoltóság segitségével. A kárt *300,000 koronára* becsülik. Az elpusztult épületeket lehetetlen lesz ugyanazon a helyen fölépiteni.

— **Házasság**. *Krause* Károlynak, az aradi takarék- és segélyegylet titkár-pénztárosának leányával, Riza kisasszonnyal, házasságot kötött *Grozeszku* Sándor banesdi körjegyző. Tanuk voltak: *Körmendy* József gimnáziumi tanár és *Joó* Béla községi biró.

— **Husvét vasárnapja**. Akik husvét vasárnapjára kirándulást terveznek, azoknak rossz hirt jelent a viharpróféta: *Falb* Rudolf. Azt mondja, hogy április tizenötödike kritikus nap, de szerencsére csak másodrangu. Forgószelet, nagymennyiségü csapapékot és első tavaszi vihart jövendöl erre a napra, hozzáteszi azonban, hogy a másodrendü kritikus napoknak az a természetük, hogy vagy elkésnek, vagy korábban ütnek be. Elsőrendü kritikus napoknak mondja Falb erre az esztendőre április 29-ikét, julius 12-ikét, augusztus 10-ikét és szeptember 9-ikét.

— **Gyászemlékünnepély**. Bold. *Deutsch* Márk ur kegyeletes emlékének tiszteletére holnap, szombaton d. u. fél 4 órakor, mint elhalálozása évfordulóján, a zsinagógában gyászemlékünnepély fog tartatni.

— **Huszévi börtön csirkelopásért**. A belgrádi törvényszék ma oly itéletet hozott, mely méltán csodálkozásba ejtheti a müvelt világ jogászait. Egy *Krstic* Wassa nevü paraszt volt a vádlott, kit azzal vádoltak, hogy betört szomszédjának udvarába éjnek idején és onnan két tyukot és egy csirkét lopott el. A törvényszék arra való tekintettel, hogy Krstic már egy izben betörés miatt a törvényszék előtt állt, *husz évi sulyos börtönre itélte*. Mint értesülünk, ugyanez a törvényszék hasonló két esetben *kötél általi halálra* itélt két relikvenst, de *Sándor* király kegyelmet adott nekik.

— **Száz pályázó**. A borosjenői másodvégrehajtói állásra mostanában jár le a pályázati határidő. Ezideig erre az állásra *száznál több pályázó* jelentkezett. Bizony eszébe jut itt az embernek az eszkimó és a fóka régi meséje.

— **Elhunyt nagyvállalkozó**. *Neuschlosz* Miksa budapesti épitési vállalkozó ma reggel 7 órakor 69 éves korában Budapesten meghalt. Neuschlosz 1878-ban, a párisi kiállitás alkalmából

Ferencz József rend lovagja lett. Mint épi-si vállalkozó épitette: Torontál megye szé-esegyházát, a zimonyi és belgrádi pályaudva-kat, több fő- és viczinális vasutat, legutóbb edig a Rába-szabályozási munkálatokat vé-ezte. Nagyszámu családja, köztük fia *Neu-chlosz* Kornél fővárosi müépitész és veje *Thoman* István zeneakadémiai tanár zongora-müvész siratja.

— **Az ország czimere.** A belügyminiszte-ium vezetésével megbizott miniszterelnök az ország czimerének egyleti lobogókon való hasz-nálása tárgyában valamennyi törvényhatóság lső tisztviselőjének a következő körrendeletet dta ki:

Utóbbi időben ismételten előfordult, hogy egyletek azt a kérelmet terjesztették elő, hogy egyleti lobogójukon az ország czimerét használhassák.

Tény ugyan, hogy ilyen kérelmek folytán a multban adattak ki engedelyek, az 1893. évi XVIII. törvényczikk rendelkezéseinek másfél évtizeden át gyakorlati alkalmazáson körül szerzett tapasztalatok azonban a m. kir. miniszterelnökséget arra a meggyőződésre vezették, hogy az ország czimerének zászlókon, lobogókon való használata nem esik az 1893. évi XVIII. t-czikk rendelkezése alá és azért nem is képezi engedélyezés tárgyát. Erről Czimedet tudomásvétel végett értesitem.

A miniszter helyett:

Jakabffy s. k.
államtitkár.

— **El nem fogadott kinevezés.** *Szántó* Péter ujszentannai polgári iskolai tanitót a pécsi róm. kath. tanitóképezdéhez nevezték ki ének és zenetanárrá. Szántó ezt az állást az ottani kedvezőtlen viszonyok miatt nem fogadta el, igy továbbra is megmarad Ujszentannán.

— **Mivel fessük a husvéti tojást.** Itt a husvét, amikor nagy kelete lesz a piros tojásoknak. Hogy mivel fessük a husvéti tojást, erre [illegible] reczipéket olvassuk a „Hasznos Tanácsadó" uj számában: *Sárga.* Negyven rész czitromsav, tizenöt rész naftolsárga, hetvenöt rész dextrin. — *Zöld.* Tizenöt rész brillantzöld, huszonegy rész czitromsav, hatvanöt rész dextrin. — *Rubinpiros.* Négy rész gyémánt fukszin, négy rész czitromsav, hetvenhat rész dextrin. — *Violet.* Négy rész methylviolet, hat B., husz rész czitromsav, hetvenhat rész dextrin. — *Rózsa.* Ot rész eosin A., kilenczvenöt rész dextrin. — *Narancssziniü.* Tiz rész arany-orange, husz rész czitromsav, hetven rész dextrin. — *Barna.* Harmincz sész Bismarck barna (vesuvin S.) negyven rész czitromsav, harmincz rész dextrin. E szerek a droguistáknál kaphatók.

— **Halálozás.** *Kontz* Józsefné szül. Oehring Julia a maga, ugy férje Kontz József, leánya Margit, valamint unokaöcscsei Rácz Ferencz és István, nemkülönben számos rokon és jó barát **nevében** is fájdalomtelt szivvel tudatja forrón szeretett nevelő anyja, illetőleg nagyanya és rokon *özv. Oehring Andrásné* szül. Rácz Julianna urnőnek, folyó évi április hó 13-án, délután 2 órakor, életének 78-ik évében, hosszas szenvedés után történt elhunytát. A megboldogult hült tetemei április hó 14-én, délután 2 órakor fognak Flórián-utcza 12. számu házból róm. kath. szertartás szerinti beszentelés után Cs.-Palotára szállittatni s ott április hó 15-én, délután 2 órakor örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő gyászmise Aradon, április hó 24-én, délelőtt 8 órakor fog a ft. Minorita-atyák templomában a Mindenhatónak bemutattatni.

— **A zsinagógából.** Vasárnap délelőtt, az izr. ünnep másodnapján az istentisztelet alkalmával *Ráskai* Miksa tenor szólót énekel. Ez alkalommal *Grünzweig* Adolf egyik kompoziczióját adja elő.

— **Párbaj akadályokkal.** Lembergből jelentik, hogy ott *Podworowszky* lovag földbirtokos és *Solowii* dr. ügyvéd között, mint tegnap megirtuk, kardpárbaj folyt le. Mint most sürgönyzik, a rendőrség mindenképen meg akarta akadályozni a párbajt. De daczára annak. hogy a rendőrség akadályokat görditett az affér fegyveres elintézése elé, véres párbajt vivtak, melyben mindkét fél sulyosan megsebesült.

— **A tartalékos hadapródok egyenruhája.** A hadügyminisztérium rendeletben megengedte, hogy a gyalogos és szekerész hadapródok a tartalékban, a kik mint egyéves önkéntesek a vadász, illetve tüzér csapatokban szolgáltak, a hadgyakorlatok alkalmával régi egyenruhájukat használhatják. Igy ezeknek a tartalékos hadapródoknak nem kell többé drága uj egyenruhát beszerezni, ha más csapathoz helyezik át.

— **A megelőzött marha.** *Ujházi* Edét, a Nemzeti Szinház kitünő müvészét beperelte egy budapesti bérkocsis becsületsértés czimen, mert a mester — szavajárását használva — azt mondotta neki: *Te marha!* A marha-per alkalmából, melynek tárgyalását egyelőre elhalasztották, érdekes felemliteni az alábbi Ujházi-epizódot:

Győrött vendégszerepelt a mester a mult hetekben. Óriás sikere volt. Szinház után bankett volt Ujházi tiszteletére s Győr szine-java ünnepelte a mestert. Annyi tószt volt, hogy se szeri, se száma.

Vacsora után egy kanonok félrehivja a mestert.

— Kedves uram, még egy meglepetés vár a számára. Összeállitottam egy pompás alsós partit.

Es leültek alsózni négyen. A négy legfőbb a társaságból: a királyi tábla elnöke, az ügyvédi kamara elnöke, a kanonok és a vendég müvész.

Ujházi kissé kényelmetlenül érezte magát. Nem szeret kártyázni az olyan társaságban, ahol vigyázni kell — a nyelvére.

Osztanak. A kanonok vette fel vörösre. Ujházi volt a hivó. Kivágja a zöld alsót.

A második, a királyi tábla elnöke haragosan ránéz, ráteszi a vörös kilenczest s dühösen mondja:

— Hát zöldet kell hivni? . . . Marha! . . .

Ujházi kékül-zöldül . . . Hebeg is valamit. Általános konsternáczió . . .

Csak a táblai elnök marad nyugodt.

— No, ne haragudjék, mester. Csak meg akartam előzni és előkészíteni a hangulatot. . . . A harmadik osztásnál ugyis ön mondta volna nekem, hogy: marha! . . .

— **Zugprókátor hivatalszolgák.** Furcsa dolgok történnek a szegedi széképület folyosóin. Irni, olvasni alig tudó hivatalszolgák az ügyvédek mesterségébe kontárkodnak és fogdossák a folyosókon derüre-borura a klienseket. Természetesen a szegényebb emberek közül, akik a hivatalszolga protekczióját is keresik és ugy tekintik, mint aki hivatalból ért a tudományhoz. A hivatalszolgák aztán, akik rendszeresen üzik a zugprókátorkodást, kegyetlenül nyuzzák a szegény embereket. Diplomás ügyvédek nem követelnek annyit egy irásukért, mint amennyit ezek a hálójukba került szegény emberből kiszoritanak. A tanácsi iktatóba került beadványok nagy része a hivatalszolgák munkája. Csunya, piszkos irások ezek, telistele iráshibákkal. Prókátori tudományukat pedig ugy szerezték, hogy a levéltárban vagy egyebütt lemásolgattak hivatalos okmányokat, minden fajtából egyet, ugy, hogy van sablonjuk épitkezési folyamodásokra, bérlet-átruházásra, óvadék-kicserélésre, óvadék-kivételekre, óvadékkamatfelvételre, bérfizetésre, földátirásokra és ezekhez hasonló irásokra. Csodálatos, hogy a hatóság eltüri azt, hogy az a közönség, amely a hatósághoz éppen valamelyes anyagi érdekeinek kiszerzéséért folyamodik, a hivatalszobák küszöbén kizsákmányoltassék.

— **Diderot hamvai a Pantheonban.** A franczia kamarában Pascal *Grousset* azt inditványozta, hogy *Diderot* hamvait a Pantheonban helyezzék el örök nyugalomra. *Grousset* inditványát bizonyára vita nélkül fogják elfogadni, mert az encyklopedisták feje megérdemli, hogy a nagy Voltaire mellett nyugodjék Diderot a franczia szellem felvilágosodásáért filozófiai munkáival többet tett, mint Voltaire, és mindazok, akik az ő „Bijous indiscrets" czimü müvét gunyolják, be fogják látni, hogy e munkája nem ideálisabb Voltaire „Pucelle"-jénél. Franczia-ország klerikálisai előreláthatólag nagyon fognak zugolódni e megtiszteltetés ellen, melyben Diderot-t részesiteni akarják. Hiszen a klerikálisok még ma is élénken sajnálják, hogy Diderotnak „Pensées philosophiques" czimü müvét nem égették el szerzőjével együtt.

— **Öngyilkosság a villamos sineken.** Ma délelőtt 8 óra 40 perczkor Budapesten a váczi-körut 17. sz. a. levő ház előtt egy 32—35 évesnek látszó munkásember vállán nagy papircsomaggal közvetlenül a 138. számu közvágóhidi villamos kocsi előtt át akart haladni, de szerencsétlenségére megbotlott, s a kocsi előtt elesett. A kocsivezető: *Török* József rögtön ellenáramot adott, de a szerencsétlen ember, a ki a nála talált irásokból valószinüleg *Balár* Józseffel azonos, a szenvedett sérülések következtében *nyomban meghalt.* A tanuk igazolják, hogy a szerencsétlenségnek Balár könnyelmü vigyázatlansága az oka, mások meg azt mondják, hogy az illető oly magaviseletet tanusitott, mintha öngyilkos szándékkal vetette volna magát a sinekre. Beszállitották a bonczoló intézetbe. Hogy a vezető ártatlan, az is bizonyitja, hogy kihallgatása után nyomban szabadon bocsátották.

— **Nemzeti szinü sirkereszt.** Iharosberényben meghalt *Dávid* Mihály odavaló gazda, volt 48-as honvéd. A boldogult halála előtt meghagyta családjának, hogy *sirkeresztjét nemzeti-szinüre festék*, hogy a ki azt látja, tudja meg, hogy alatta 48-as honvéd porladoz.

— **Bejelentett öngyilkosság.** *Sztarok* Ferencz 17 éves budapesti nyomdász-segéd tegnap eltünt Hold-utcza 15. szám alatt levő lakásáról. Levelet hagyott hátra, a melyben azt irja, hogy a Dunába öli magát. A rendőrség nyomozza az életunt ifjut.

— **A gyanu áldozata.** Hetek előtt történt, hogy Georgios *Tialios* görög nyelvtanár Budapestről eltünt. Levelet hagyott hátra, melyben kijelentette, hogy annak a gyanusitásnak lett áldozata, mely őt a budapesti görög hazafiak kémének mondta. Mint nekünk sürgönyzik, tegnap Tököly mellett a Dunából kifogták holttestét. Zsebében óráját és névjegyeket találtak. Temetése ma ment végbe.

— **Bosnyákok a párisi világkiállitáson.** Párisból jelentik, hogy a bosnyák tamburások, akik a kiállitás tartama alatt a boszniai és herczegovinai pavillonokban fogják bemutatni müvészetüket, már bemutatkoztak a párisi közönségnek. Tiz férfi és két nő festői kosztümökben énekli a hazai nótákat, éneküket tamburával kisérve.

— **Meghalt ijedtében.** *Müller* Károly magyaróvári születésü 44 éves pinczér tegnap hirtelen elhalt a fővárosban a Csányi-utcza 6. szám alatt levő lakásán. Hozzártartozói azt mondják, hogy tegnap előtt éjjel eszméletlenül hozták haza és a mikor, később magához tért, elmondta, hogy *egy leányt látott az emeletről leugrani.* A rémes jelenettől annyira megijedt, hogy elájult és összerogyott. Valószinü, hogy a hajós-utczai öngyilkosságnak volt önkénytelen tanuja. Azután ismét rosszul lett és meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállitották.

— **Ellopott szőlőojtványok.** Paulison az elmult éjjel *Marx* Nándor asztalosmester udvarából 1500 darab gyökeres szőlőojtványt loptak el. A csendőrségnek sikerült a tettest, *Petka* Vasziliét elcsipni. Az ojtványokat a tolvaj azonban már elszállitotta Marosvásárhelyre.

— **Halálthozó czigaretta.** A temesvári pályaudvaron, mint nekünk sürgönyzik, ma halálos szerencsétlenség történt. *Kopp* Antal fütő czigarettát sodorva a vágányon állott és nem vette észre, hogy a vonat közeledik. Elmerülésében azután el is ütötte a vonat s a szerencsétlen ember nyomban meg is halt.

— **Orkán.** Graczból táviratozzák, hogy Gyekenyes és Kaprionicza között egy robogó vasutat

heves orkán feltartóztatott, ugy, hogy csak fél órai késéssel juthatott be a vonat a végállomásra.

— **Aranyból öntött leány**. A holnap megnyiló *párisi világkiállitásnak* egyik érdekessége lesz az amerikan Girinek bemutatása. Természetesen nem eredetiben, hanem mintázva, még pedig *aranyból öntött szobor képében*. A szépségéről hires amerikai müvésznő, miss Maud Adams aranyszobra most készült el és már meg is érkezett Párisba, ahol elragadtatással nyilatkoznak a szobrászat és ötvösmüvészet e legujabb remekéről. A szobor életnagyságban készült. 712 font sulylyal bir és *száznyolczvanhétezer dollár* aranyértéket képvisel. A létező aranyszobrok között ez a legnagyobb és legértékesebb, tulajdona egy amerikai társaságnak, amely egyenesen erre a czélra alakult. Érdekes, hogy New-Yorkban külön bizottság szervezkedett amely egyhangulag miss *Adams*-ot jelölte ki a mintázásra, ami a rengeteg versengés mellett nem kis diadala a győztes müvésznőnek. A bájos miss-ek között olyan is volt, aki 25000 dollárt kinált, ha a választás reá esik. A párisiak szerencsés ötletnek tartják az „amerikai aranyleány" kiállitását és örülnek, hogy immár falaik közt üdvözölhetik a világ legaranyosabb leányát.

— **Lókupecz-história**. A legutóbb tartott pécsi országos vásáron furfangos módon csalta lépre nehány országos hirü kupecz *Tóth* István gazdát. Egy vén czigányasszony megrokkant, hibás csődört hozott el a pécsi vásárra, Tóth Istvánnak két fiatal, szép csikója volt. Két jól öltözött uri formáju ember jött a czigányasszonyhoz s megkérdezték tőle mennyiért adja a csődört. Otszáz forintot kért érte. Ezek egy szóra, anélkül, hogy a lovat megnézték volna, 380 forintot igértek. A czigányasszony nem adta, ők tovább áltak. Tóth István közelében történt ez, aki szemtanuja volt a jelenetnek. Ezután egy másik ember jött Tóthoz, kinek a lovaira a czigányasszony időközben elkezdett alkudozni. Cserébe kinálta a csődört, ha ráfizet még vagy 60 frtot. Az odavetődött férfi nagyban buzditotta Tóthot, hogy cseréljő el, mert ő tudja bizonyosan, hogy az a két ur 400 forintért okvetlenül megveszi a csődört, szükségük van reá nagyon. Megindult a parolázás. A két uriformáju ember csakugyan visszajött, de a czigányasszony most már szóba sem állt velük, azt mondta, hogy már mással alkudozik a lovára. A két jól öltözött idegen egyre biztatta Tóthot, hogy megveszik tőle 400 forintért a csődort, ha sikerül a czigányasszonynyal az alku. Azt mondták neki, hogy hozza el a lovat az egyik korcsmába, ők ott várni fognak reá. Tóth elcserélte lovait, a hiányzó 60 forintot ugy kérte kölcsön egyik földijétől, de mikor a csődörrel beállitott a kijelölt korcsmába, a két uriformáju embert nem találta ott. Azok már akkor a czigányasszonynyal és negyedik társukkal együtt elszeleltek Pécsről. A csődör vén, hasznavehetetlen jószág, vak is, meg sánta, alig ér 40—50 forintot. Az „előkelő" idegenek a 400 forint igérésével lépre csalták az együgyü embert, hogy szép csikóit elcserélhessék a vén gebéért. A csalókat a lovasrendőrök vették üldözőbe, de nem találták. A pécsi rendőrség azonnal táviratozott Szegedre és Szabadkára, hol a czigányasszony, Dundó Istvánné lakik. A szabadkai rendőrség táviratban értesitette a pécsit, hogy Dundó Istvánnét ott letartóztatták.

— **Halál a fürdőben**. Tegnap délután a budapesti Gschwind-féle fürdőben *Nagy* Abraham templomszolga 53 éves felesége, született *Waldmann* Hanni, fürdőzés közben a fürdőmedeczében hirtelen rosszul lett és meghalt. Halálát valószinüleg szivszélhüdés okozta. Holttestét beszállitották a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **A váróterem faliórája**. A paulisi állomás harmadosztályu váróterének berendezési tárgyát, a fali órát ma ismeretlen tettes elemelte. Valami subas atyafi lophatta el, akinek ép elfért a kerek óra a subája alatt. A csendőrség erélyesen nyomozza a tettest.

— **Revolveres tolvaj**. Veszedelmes kalandja volt az éjjel *Fléner* Róza budapesti rendőri felügyelet alatt álló leánynak. Sándor-utcza 46. szám alatt levő lakásán egy vendéggel gyült meg a baja. Az ismeretlen nehány percznyi beszélgetés után revolvert rántott ki zsebéből és azzal fenyegetődzve pénzt követelt a leánytól. Torkon is ragadta a leányt, a ki rémülten kiáltott segitségért. A sikoltozásra berohantak a házbeliek, a kiknek közeledésére a revolveres vendég az ablakon keresztül megszökött. A rendőrség nyomozza.

☐ **Az orkidea háborus időben**. A királyi kertészeti társaságnak a kiállitásán Londonban egyre nyilvánvalóbb, hogy az orkidea-kultusz emelkedik. Különösen feltünik egy uj orkidea fajta, amelynek a Sophrolaclio Mariottiana nevet adták s amelynek csodás sötét narancspiros szine van. Hanem van még valami figyelemre méltó ebben a kiállitásban, hogy tudniillik a háboru is rányomja a bélyegét. Egy nagyon szép ujfajta orkideának például *Sir Redvers Buller* a neve, egy skarlátpiros dupla orkideát *French tábornoknak* kereszteltek el és egy rózsapirosat *Lord Robertsnek*.

— **Zola és Visetelly**. A hires angol Zola-forditó, Visetelly, aki Zola ujabb regényeit mind leforditotta angolra és egy könyvet is irt ez alatt a czim alatt: Zola és Angololszág, közölte több angol lappal, hogy „érett megfontolás után arra az elhatározására jutott, hogy Zola legutolsó müvét, a La Féconditét nem forditja le angolra. Zolához való viszonya ezzel semmiben sem szenved változást, mert Zola tudja és megérti az ő okait, amelyek őt elhatározásra birták. A Termékenységnek szó szerint való leforditása — jegyzi meg Visetelly — nagyon kellemetlen összeütközésbe hozná őt, amely nagyon viharos természetü volna és valószinüleg a törvényszék előtt nyerne befejezést. Ennek — folytatja Visetelly — nem tehetem és nem is akarom kitenni magamat. Vannak személyi okok, melyek arra késztetnek, hogy az ilyen botrányt minden áron elkerüljem, amelyhez hasonló kellemetlenség atyámat Zola több munkájának, különösen a La Terrenek a leforditásával érte. A pám tönkre jutása miatt nekem nagyon sokat kellett szenvednem és egzisztencziámat egészen ujonnan kellett megalapitanom. Miután azt az állást, amelyhez most jutottam, nem veszélyeztethetem, nem mehetek bele abba a küzdelembe, amely föltétlenül rám zudulna, ha a Fecondité szórólszóra való foridtása tőlem megjelennék.

— **Excentrikus milliomos**. Rendkivül érdekes apróságokat mondott Hicks Beach, az angol pénzügyminiszter legutóbbi beszédében egy Smith nevü milliomosról. Mr. Smith, akinek halálakor a vagyona után tiz millió forint örökségi adót fizettek, egy skót községben: Elginben született. Fiatal korában Amerikába ment s óriási vagyonának azzal vetette meg az alapját, hogy a tüzvésztől nagyrészt elpusztult Chicagoban bérházakat, gyárakat épittetett, amelyeknek az értéke később rendkivüi felszökött. Mintegy negyven esztendővel ezelőtt visszatért szülőföldjére, s örökbe fogadta egyik unokahugát, aki egy ottani ügyvédhez, Cooperhez ment férjhez. A házaspár most a nábob vagyonának, mintegy százhuszmillió forintnak felét örökölte. Mr. Cooper most, hogy ennek az óriási vagyonnak lett ura, hétszázezer forintot önkéntesen engedett át egy másik unokatestvórnek, akivel kissé mostohán bánt el végrendeletében a nágybácsi. A nábob óriási vagyona ellenére is különczéletet folytatott, a lehető legegyszerübben élt. A londoni Reform-club tagja volt s hosszu éveken át ennek egy szerény kis szobácskájában lakott. Fél Chicago ezé az emberé volt és — kilencz forintba került a napi ellátása. Oly misztikus homályba tudta tartózkodó modorával burkolni a lényét, hogy maga a klub titkára sem tudta sokáig, hogy mily modern Monte Christóval lakik egy fedél alatt.

— **Almok**. Az ember összeálmodozik tücs köt-bogarat, de sajátságos, hogy bizonyos álmok mindegyre megismétlődnek. Igy gyakran álmodjuk, hogy repülni tudunk. A futásból átmegyünk a lebegésbe, végül a repülésbe. Egy másik tipikus álom az, hogy hiányos ruházattal kell mutatkoznunk emberek előtt, de azt sohasem álmodjuk, hogy egészen mezitelenül mutatkozunk. Hutohinson osztályozta az álmokat a következőképpen:

1. Bele esünk valami örvénybe, valami mélységbe, vagy leesünk a lépcsőről.

2. Nem tudunk elmenekülni valami vadállattól, valami veszedelmes embertől vagy tárgytól.

3. Akaratlanul oda vonzódunk valami veszedelmes helyhez, például tüzhöz.

4. Valami kedvencz óhajtásunk teljesül.

5. El akarunk utazni s nem jutunk hozzá a holmikhoz, amelyeket utitáskánkba akarunk berakni.

Gyakran álmodunk azonkivül arról is, hogy valami vizsgát kell kiállanunk. Felelni kell valami tárgyból, keserves zavarban nézünk öreg tanárunkra, a helyzetünk egyre kinosabb lesz . . . akkor egyszerre arra a mentő gondolatra jutunk, hogy hiszen már levizsgáztunk azokból a tárgyakból. Nagyon ritkán álmodunk a kedvesünkről. Ha mégis álmodunk róla, akkor álmunkban nem az igazi alakja jelenik meg, hanem fantáziánknak valami ismeretlen alakja.

— **Egy idegbeteg irása**. Különös iróbetegséget figyelt meg egy Marinesco nevü romániai orvos, aki az esetet aztán leirta a Progrés Médicalban. A beteg, aki idegbajban szenvedett, annyira érzékeny volt, hogy mihelyt megszólitották, már reszketett a keze. Ez a körülmény annak a megfigyelésére inditotta az orvost, vajjon ez az idegesség megnyilatkozik-e irásközben is. Felszólitotta hát a páczienst, hogy irjon előtte valamit. Legnagyobb meglepetésére a beteg jobbról balfelé irt. Ugynevezett tükörirás volt az, amely tudniillik tükörből nézve látszik rendes irásnak. Nemcsak románul irt igy a beteg, hanem francziául és németül is és egy volt az eredmény, akár leiratott vele az orvos valamit, akár tollba mondott neki. Számokat is tükörirással irt. Felszólitotta, hogy a ballábával rajzoljon betüket a földre Akkor is forditva mutatkoztak a betük. — A beteg héberül is tudott, azt helyesen irta, de csakis a balkezével jobbról bal felé. Mihelyt azt kivánta, hogy balról jobbra irjon, már forditva állottak a betük. Amikor megkérdezték, mért ir ugy, azt felelte, hogy ellenállhatatlan kényszernek engedelmeskedik és hogy ő a betük képét ugy látja, amint leirja. Ez a betegség néha olyanoknál jön létre, akiknek a jobb agyveleje megbénult. Az irás görcsös embereknél áll be ez az irásmód és egészséges embereknél, ha arra kényszeritik őket, hogy balkezükkel irjanak.

— **Husvét** alkalmából érdemes meglátogatni *Porter* Vilmos koronás áruházát, a hol a legszebb husvéti ajándékok, nyulacskák, tojások, bonbonnierek, husvéti öntözők, franczia parfümok, izléses nyakkendők és csokrok, séta pálczák, divatos női övek stb. rendkivül jutányos árak mellett kaphatók.

— **Nemzetközi csalók**. A bécsi rendőrség, mint sürgönyzik, ma két nemzetközi csalót fogott el. A csalók indiai orvosoknak adták ki magukat, de leleplezték őket. Az egyikről kitünt, hogy *Krudy* Jenő Sándor az igazi neve és *Budapestre* való.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbizásokat.

—x— **Tavaszi kúra**. Kiválólag a tavasz első hetei azok, a melyekben a tél folyama alatt szerzett életmód következményeként a szervezetünkben beállott zavarok megszüntetésére iparkodunk. E czélra, az esetek többségében, a természetes ásványvizek ajánlhatók, a melyeknek jótékony és üdvös hatása az emberi szervezetre mai nap általánosan el van ismerve. Ez ásványok sorában kiváló helyet foglal el *Mattoni Giesshüblere*, mely nemcsak mint önálló gyógyszer nyer sokoldalu alkalmazást, hanem előkészitő kúrákra is. Karlsbad, Koritnicza, Márienbad, Franzensbad stb. használata előtt, mint valóban megbecsülhetlen szer különösen ajánlható; hisz már Rendenius (de thermis Carolinis tractatus) is mondotta, hogy e forrás Karlsbadnak legnagyobb dicseretére válik és ez utóbbi gyógyhatását nagyban fokozza.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Az „Erzsébet"** jótékony asztaltársaság rendes heti értekezletet a nagyheti ünneplés miatt nem holnap, szombaton, hanem e hó 16-án, hétfőn délután 3 órakor tartja a Mirtl-féle helyiségben, a mikorra is a tagokat mentül számosabb megjelenésre kéri fel az *elnökség*.

Macskakiállitás Berlinben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 13.

Berlinben ma érdekes kiállitás nyilt meg: macskakiállitás.

Az eszme, az összes macskafajok csoporsitása országok és korcsfajok szerint, és azokak kiállitásban való bemutatása, már nem uj. asonló kiállitás volt már Münchenben két ével ezelőtt és az idén is lesz ily kiállitás écsben.

A kiállitás egy látogatója a következő érekes dolgokat meséli:

Nagyon helyesen teszi mindenki — mondja tapasztalt látogató — ha parfümös üveggel togat el a kiállitás szinhelyére. A macskák éggé rezerváltan viselkednek ugyan, amenyiben, ha szagló érzékeink ellen érzékeny tádást intéznek is, füleinket megkimélik az meretes „macskazenétől."

Sőt mi több, a ketreczekbe zárt macskák gyetértőleg, az ő jólneveltségük diadalát óhajtk a szemlélőkben felköltení.

Igy például elég szép egyetértésben fér eg a fehérszinü kandur három kanári madárl egy ketreczben.

A faj diadalaként a két éves „Dodo" emtendő első sorban. Ő már előkelő szerepet visz más macskák között — ő már két dijat nyert. Hü fényképét mindenki megveheti tiz illérért.

Érdekes, hogy a ketreczek baba-butorokkal vannak ellátva.

Képzelhető, mily nagy derültséggel fogják nézni Berlin apróságai, midőn a kis czicza menyezetes ágyban horkol.

A kiállitásnak legtöbb látogatói a berlini hölgyvilágból telnek ki, a kik órákhosszat néynek el egy-egy csinosabb cziczust, amint mosdik, vagy amint alszik.

NAPIREND.

Aprilis 14. Szombat. Róm. kath. naptár: Nagyszombat. — Protestáns naptár: Nagyszombat. — Izraelita naptár: Passah, husvét. — Görög-keleti naptár (április 1.): Hugó. — A nap kél 4 óra 59 perczkor, nyugszik 6 óra 30 perczkor. — A hold kél 6 óra 17 perczkor, nyugszik 4 óra 17 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 762·7 milliméter, délután 2 órakor 760·4 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 10·1, délután 2 órakor C° + 17·9. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 5, délután 2 órakor DN. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire derült, délután 2 órakor felderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjóslás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, helyenként csapadék, zivatarok.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (szinház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-dij: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Ereklye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Aprilis 16. A pankotai jótékony nőegylet mükedvelői előadása (Fehér Kereszt.) — Az aradi Chewra Kadischa közgyülése délelőtt 10 órakor.

Aprilis 22. Az aradi Lloyd-társulat közgyülése délután 2 órakor.

Aprilis 23. A gazdasági bank rendkivüli közgyülése délután 6 órakor. — A nagy-buttyini iparosifjuság tánczvigalma (Korona-vendéglő.)

Aprilis 30. Aradmegye évnegyedes közgyülése délelőtt 9 órakor.

Május 2. Körállatorvosválasztás Csermőn.

Május 20. Az aradi és csanádi egyesült vasutak közgyülése délelőtt 11 órakor.

KÜLÖNFÉLÉK.

☐ **Biztatás.**

Elemér: Oh, már mikor vallotta be, hogy szinű szeret és még mindig várok az első csókra.

Vilma: Hát miért vár?

☐ **Drága képviselet.** Az amerikai millimos-klub, amint az Egyesült Államok szenátusát nevezik, éppenséggel nem olcsó társaság. Az amerikai népnek ugyancsak drágán kell megfizetnie azt a luxust, hogy milliomosokkal képviselteti magát. Az elmult esztendőben ennek a testületnek az eltartása 1,293.263 dollárba került, amiből 483.707 dollár rendes kiadásokra kellett, mig nyolczszázezer dollárnál nagyobb rész mellékkiadásokra kellett. Az urak mindegyike tehát egy esztendőben körülbelül tizezer dollárt adott ki mellékes dolgokra. Hogy mik ezek a kiadások? Gyujtóra háromszáz dollár kellett, szappanra ötszáz dollár. Nagy szerepet játszik az ital, de a följegyzések elhallgatják az italok minőségét. Alighanem czitrom az italok tulnyomó része, mert csak egy hónapban, juniusban nyolczvanhat ládánál több czitromot használtak el. Az év során kellett azonkivül még kétezer dollár ára ásványviz, 2510 font czukor és hónaponkint vagy kétezer font jég. Más italokra még 4500 dollár jutott. A lajstromban 800 dollár szerepel lázellenes szerekre és egyéb orvosságokra, hajnyirásért, borotválkozásért és czipőtisztogatásért háromezer dollárt fizettek ki. A legnagyobb rovat a telegrammoké. A szenátorok ugyanis tetszés szerinti mennyiségben táviratozhatnak, ugy, hogy megtörtént már az is, hogy egy szenátor csupán egy napon háromszáznál több telegrammot adott fel.

☐ **Panaszok.**

— Ha a férjem sokat iszik, másnap egészen össze van törve.

— Ha az én férjem iszik sokat, másnap én vagyok össze-vissza törve.

☐ **A jó falusiak.**

A városi urat elzavarja a falusi bakter.

— Itt nem szabad horgászni, mert itt halak vannak ám a tóban: tessék az árokban horgászni, ott nincsen hal.

☐ **Idegesség az állatoknál.** Ismeretes, hogy Ladysmith alatt az angolok öszvérei éjszaka megszöktek a táborból és a fegyvereket, a csomagokat és az élelmiszereket is elvitték. Egy külföldi ujság foglalkozik az öszvéreknek ezzel a különös viselkedésével, s arra az eredményre jutott, hogy a szökés egyetlen elfogadható magyarázata csak az lehet, hogy az állatok érthetetlenül és ok nélkül valamitől nagyon megriadtak. A riadalom okozta ilyen eseteket már régebben is megfigyeltek. Az 1850-ik év egyik törökországi expedicziója alkalmából történt, hogy éjjeli 11 óra felé a tábor lovait hasonló félelem fogta el. Az állatok elszakitották kötőfékeiket, borzasztó sebességgel eliramodtak, az utjokban állókat pedig könyörtelenül összegázolták. Egész éjszaka a tábor körül száguldottak, másnap azután, hogy félelmök lecsillapodott, visszatértek gazdáikhoz. Kutyáknál gyakrabban keletkezik pánik, ilyenkor a legszelidebb is vérengzővé lesz. Néhány év előtt történt az az eset, hogy mikor a gazda kiment az udvarra, hogy az állatokat lecsillapitsa, a kutyák nem ismerték fel, megrohanták és szétépték. A bárányok és birkák félelmét általánosan ismerik, sőt a halak is szoktak nyugtalankodni, különösen ha nagyobb halak üldözik őket.

☐ **Vallomás.**

Vőlegény: Mikor vetted észre, édes, hogy szeretsz?

Menyasszony: Amikor észrevettem, hogy mindig haragszom, ha a társaságban emlegették, milyen élhetetlen, korlátolt elméjü ember vagy.

☐ **Jó sziv.**

Koldus: Nagyságos ur, adjon valami alamizsnát. Száz évig fog élni . . .

Ur: Jöjjön a századik születésnapomon.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Arad, április 13.

Az emelkedett árak mellett élénk behozatal volt, bár a vételkedv csekélylyel csökkent, mégis változatlan magas árakat fizettek a behozott gabnákért.

A mai hetipiaczon elkelt mintegy 8—900 métermázsa buza és 600—700 métermázsa tengeri.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm sulyegységet véve alapszámitásnak, *korona* értékben:

I-ső minőségü buza 7·20—7·40.
Középminőségü buza 7·00—7·20.
Tengeri 4·90—5·—.
Rozs névleges jegyzés 5·70.
Arpa névleges jegyzés 5·30.
Zab névleges jegyzés 4·50.

Vásári jelentés.

— Aradon, 1900. április 13-án tartott heti állatvásárról. —

A mai hetiállatvásár igen látogatott és élénk volt.

Felhajtatott 395 drb ló, 120 drb gyenge borju, 92 drb növendékmarha, 78 drb tehén, 42 drb ökör, 290 drb bárány, 320 drb sertés.

Husvéti bárányt sok privát fél is vásárolt. Idei baromfi igen keresett és drága volt. Tegnap és ma elkelt körülbelül 8 métermázsa hal.

Arak a következők:

Szarvasmarha vásár: Szarvasmarha levágásra elsőrendü párja —.— koronáig. — Szarvasmarha levágásra másodrendü párja 348—490 koronáig. — Szarvasmarha hizlalási czélra —.— koronáig. Igásökör párja 460—540 koronáig — Fejőstehén kis borjas 160—240 koronáig. Szopósborju levágásra darabja 12—30 koronáig. — Rugottborju drbja 40—90 koronáig. Juh párja —.— koronáig. Bárány párja 6.80—9 korona — fillérig. Tehén levágásra —.— koronáig.

Lóvásár: Remondaló drbja —.— koronáig. Hintósló párja —.— koronáig. — Igásló elsőrendü párja 440—570 koronáig. Igásló másodrendü párja 240—350 koronáig. — Parasztló párja 120—210 koronáig. Rossz ló (levágásra) drbja —.— koronáig. Elcsigázott ló párja —.— koronáig.

Sertésvásár: Hizott sertés klgrja — fillérig. — Félhizott sertés klgrja 86—92 fillérig. Süldősertés párja 40—85 koronáig Pecsenyemalacz drbja 5·00—6·— fillérig. Fiaskocza drbja 48—95 koronáig. Paraszthizlalásu sertés —.— koronáig. Három hónapos malacz párja —.— koronáig.

Baromfivásár: Hizottliba párja 9·20—13·— koronáig. Soványliba párja 5·00—6·— fillérig. Fiatalliba párja —.— koronáig. — Kappan párja 5·00—8·50 fillérig. — Idei csirke sütni való párja 2·50—3·— fillérig. Idei csirke rántani való párja 1·40—2·40 fillérig. Gyöngycsirke párja —.— koronáig. — Rucza párja idei 2·80—5·— fillérig. — Pulyka párja 9—11 koronáig. Tojás 5 drb 20 fillér.

Halpiacz: Eleven hal klgrja 2·40—2·80 fillérig. Vágott hal klgrja 1·80—2·— fillérig. Jegelt halak klgrja 1·40—1·60 fil. Apróhalak klgrja 90—100 fillérig. Kecsege klgrja —.— fillérig.

A hetipiacz délutáni 1 óráig tartott.

= **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Weinberger Armin szabó, *Szeged*. — Mihájlovics Mita, *Ó-Becse*. — Berger Leó, *Budapest*. — Czeisler Illés, *Mezőkövesd*. — Engel Salamon, *Jász-Arokszállás*. — Dengg Ruppert, St.-Georgen.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósitása. —

Budapest, április 13.

Ünnep miatt zárva.

Szeszüzlet.

— Április 13. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, finomitott szesz nagyban 114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Szaritott moslék 11 korona métermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Április 13. —

Magyar elsőrendü: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 98.— 100.— filig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban —.———.— filig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 108.—110 — filig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 107.—108.— filig. Fiatal könnyü páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 105.—106.— filig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban —.———.— filig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban —.———.— filig. Könnyü páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 105. — 106 filig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban —.———.— filig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban —.———.— filig. Könnyü páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban —.———.— filig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban —.———.— filig. Könnyü páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban —.———.— filig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban 107.—108.— filig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 106.—107.— filig. Könnyü páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 104.—105.— filig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerü levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. — Szokásszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám: Aprilis hó 10-én volt készlet 33667 darab, április hó 11-én fölhajtatott —560 darab, április hó 11-én elszállittatott —763 darab, április hó 12-én maradt készletben 33464 darab. Uzlet: Szilárd.

—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. április 13.

Magyar aranyjáradék 4%	97.—
Magyar koronajáradék 4%	93.65
Magyar arany 4½%	101.—
Magyar ezüst 4½%	99.75
Magyar keleti vasut	99.50
Magyar földtehermentesitési kötvény	92.75
Magyar italmegváltási kötvény	98.10
Horvát-szlavon földtehermentesitési kötvény	94.—
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	165.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.50
Osztrák papirjáradék	99.—
Osztrák járadék ezüst	98.90
Osztrák járadék arany	98.50
Koronajáradék	99.20
1860-iki államsorsjegyek	136.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1780.—
Magyar hitelbank részvény	732.—
Osztrák hitelintézet részvény	733.50
Osztrák-magyar államvasut	640.—
20 frankos arany (Napoleondor)	19.27
Német birodalmi márka	118.30
London	242.65
Páris	96.35

CSARNOK.

Behunyt szemmel.

— Orosz novella. —

Irta: **Szluesevszkij K.** [2[

(Folytatás.)

II.

Nikoláj kereskedő ember volt. Még gyermekkorában, mikor még két idősebb testvér volt otthon, az apja odaadta Onyegába, hogy a fakereskedésbe beletanuljon. Igy töltött el husz évet, mialatt leginkább Pétervár és Onyega közt utazgatott. Ez alatt a husz év alatt mind a két bátyja a tengerbe veszett, nemrég az apja meghalt s most azért jött Poneszkájeba, hogy átvegye az örökséget.

Alenáról sem hiába kérdezősködött Andrejnál, mert a mult nyáron, utolsó ittlétekor, Alena a bucsuzáskor igy szólt hozzá:

— No Jegorics Nikoláj, szerencsés utat, a viszontlátásra!

Addig, három esztendőben egymásután, soha sem mondott neki Alena ilyen gyöngédséget, egyszerüen: Isten vele! De tavaly azt is hozzátette: A viszontlátásra!

És hogy mondta!? Az arcza piros volt, világoskék szemei szinte elsötétültek, a mint lesütötte őket. Vajjon most se fog engedni, most se fog tágitani? De véget fog vetni a dolognak — gondolta Nikoláj. Igy vagy amugy — de véget fog vetni.

Odaért a házához. Üres volt. Az ajtó be volt szögezve s a pitvar lépcsőjén, a repedések közt, még a fü is kisarjazott . . .

III.

Alena már tudta Nikoláj megérkezését, nem onnan, hogy a gyerkőczök tele kiáltották vele a falut, hanem mert saját szemeivel látta a házuk ablakából, mely csaknem szemben volt a Nikulájéval, a mint a füvel benőtt küszöbön megállt.

Ugy elnézte . . . levette a sipkáját . . . az ő házukra is vetett egy pillantást . . . ujra oda fordult a maga portájához . . . belépett az udvarra, majd megint visszatért a kapuhoz és nézte Alenáék házát.

Alena gyorsan visszaugrott az ablaktól a fehér függöny mögé s elrejtőzött. Ugy vert, ugy dobogott a szive.

Látja: Andrej odament Nikolájhoz, alkalmasint elhozta a kulcsot, mert kinyitották az ajtót s mind a ketten bementek a házba. Nikoláj vagyona Andrejra volt bizva.

Fönn a magas északon az oroszok házai magasak, kétemeletesek és szolidak, s ha a gazda csak valamennyire is ember a talpán, ugy a függöny, a pamlag és a tükör se hiányzik belőlük. Pléhpántos nagy ládákban, lakat alatt sok asszonyi ruha, nem egy igazgyöngyökkel ékesitett öv és főkötő van összehalmozva bennük.

Alenának is volt sok ilyen holmija, s a mint a második emelet ablakából a függöny mögül megpillantotta, hogy Andrej bement Nikolájhoz, tüstént elment az ablaktól és ráült egy ilyen pléhpántos ládára. Teljesen váratlanul és szokatlan erővel elfogta őt évek óta ösmerős gondolatok árja s kénytelen volt beismerni, hogy ezek tönkreteszik őt, a feje szédült és érezte, hogy ezuttal már nem lesz kitartása s nem térhet ki sorsa elől, és akár igy, akár ugy, de feleségévé kell lennie Nikolájnak. Ezt pedig nem akarja, fél tőle, fél tőle . . . szorongó szivvel reszket tőle.

Ez a gondolat egészen lázba hozta. A „feleség“ szó megrémitette őt, boldogult édesanyjának életéből vett emlékek egész sorozatával . . . A kinzások . . . különben igen tisztességes és jó édesapjának kegyetlen finnyássága . . . az elhunyt könyei . . . Mit könyei . . . még sokkal rosszabb is volt ennél . . . időelőtti sirja . . . . Nos, és tán a nagyapja különb volt? Vagy a Nikuláj családja . . . Vagy másoké! Nem, nem, a világért sem lesz senkinek a felesége se, senkié! Irózik tőle!

De a szive azért hangosan dobog, oly hangosan, hogy amint ott ül a ládán, kezével a kebléhez kap, szanaszét néz és mindenhol csak Nikolájt látja.

— Mind ilyenek, mind, mind! — gondolja magában — Jók, a mig tetszik nekik, kedvesek, a mig szeretnek, de a mint megkapták a magukét — vége! Nem, a világért se, a világért se, a világért se! Inkább örökké vén lány maradjon! Nem még akkor se, ha az apja rábeszélné: menj, menj, Nikolájhoz! Ez vagy az ki akarja őt ütni a nyeregből! Nem . . . inkább cselédnek megy!

Mind jobban odaszoritja kezét a szivéhez, mintha ki akarná tépni . . . még egy percz, és szinte elveszti az eszméletét — de im, egyszerre magához tér . . . valaki jön fel a lépcsőn, melynek fokai hangosan nyikorognak.

Alena megismerte az apja lépteit.

IV.

Jermoláj egy szikár, komor és őszbevegyülő tengerész, a szobába lépve, mindenek előtt keresztet vetett magára a szentkép előtt, azután, látva, hogy Alena fölkelt a ládáról, igy szólt hozzá:

— Maradj csak ülve Alena, én is oda ülök hozzád, — s ezzel az ablakhoz lépve, leült egy székre.

Alena szive még nyugtalanabb, még betegebb lett: ilyenkor az apja nem igen szokott hozzá jönni, s igy lehetetlen, hogy Nikoláj megérkezése ne szerepeljen a dologban.

— Nikoláj megjött, — szólalt meg az öreg rövid hallgatás után — hallottad már?

— Igen! — felelt Alena halkan s leült egy székre.

— Nos hát, mi lesz most? — kérdezte Jernoláj. — meg kell beszélnünk a dolgot.

— Félek, apuskám, félek! — szólt Alena szinte kiabálva, és térdre borulva az apja előtt, arczát a földhöz szoritotta és keservesen elkezdett zokogni.

— Beteg vagy tán Alena, vagy mi lelt!? szólt az apja. — Kelj fel, kelj fel no de szaporán!

Jermoláj lehajolva a leányhoz, a hóna alá tette a kezét és segitett neki fölkelni. Az öreg tengerész látta, hogy valami baja van, de emellett esze ágába sem jutott ránézni Alenának a házasság gondolatától szinte elváltozott arczára, hogy látta volna, hogy az a „baj“ milyen erős benne. Alena sápadt volt, könyei csak ugy ömlöttek a szemeiből, s nem tudta őket feltartóztatni, bármennyire törölgette is a szemeit ruhája bő ujjával. Felkelt, majd ismét leült, s aztán szokatlanul erős és váratlan reszketés fogta el minden tagját. Fertály órával ezelő[illegible] mind ennek még nyoma sem volt. Ugy érezt[illegible] volt magát, mint mindig: se jól, se rosszul, d[illegible] legalább nyugodt volt, és most hirtelen, egy szerre . . . A házasság rettenetes gondolat szinte fojtotta őt közvetlen közelségével, s mé[illegible] hozzá olyan elkerülhetetlennek és föltétlenü[illegible] bekövetkezendőnek látszott ugy előtte, mint a[illegible] apja, sőt egész Ponajszkáje előtt, hogy habo[illegible] zásról vagy menekülésről — ugy látszott — szó se lehetett, s hogy tőle ma már nem me[illegible] nekülhet többé az ismeretlen jövőbe.

Ekkor az ablak alatt az utczáról csengő leánykaczagás hangzott föl és közvetlen utána megingott az Alenahoz vezető lépcső. Egy sereg leány rontott be hozzá, azzal a birrel, hogy Nikoláj megjött . . . megjött Nikoláj!

— No lányok, talán megbolondultatok! — szólt rájuk az öreg, szinte felboszankodva hivatlan jöttükön.

— Jermoláj apó ne haragudjál, hiszen mi csak ugy . . . nem azért, mintha . . . — kiáltak egyszerre valamennyien.

— És hát egyedül jött, vagy más valakivel? — kérdezte az öreg, más irányt akarva adni a beszélgetésnek.

— Egyedül, egyedül . . . Andréj jött vele, de különben egyedül! — felelt ismét több hang egyszerre.

Az öreg tengerész fölkelt és lassan ment az ajtó felé.

— Alena! Alena! Gyerünk az utczára! — mondották a leányok körülállva s iparkodva őt felviditani. Ez azonban lehetetlennek látszott s csak hosszu faggatás után kelt fel ujra Alena a székről és igy szólt:

— Hagyjatok békében! Nem, én nem megyek.

A leányok Jermoláj után az ajtóhoz rohantak és Alenát egyedül hagyták. Teljesen akarata ellenére odament az ablakhoz, leült egy székre s rákönyökölve a támlájára, a függöny mögül elkezdte nézni Nikoláj házát; erősen dobogott a szive s mérhetetlen rémület és talán édes remegés vett rajta erőt . . .

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Április 13. —

Fehér Kereszt szálloda. Gramer Nándor tüzérhadnagy Eperjes. — Herman Miksa utazó Budapest. — Kalupka József utazó Bécs. — Sparger József utazó Budapest. — Dr. Klein Jenő ezredorvos Budapest. — Bauman Antal kereskedő Körösbánya. — Burger Károly utazó Bécs. — Rózsa Alajos utazó Budapest. — Welles Adolf utazó Budapest. — Ráin Béla kereskedő Debreczen. — Stern Richard kereskedő Debreczen. — Weisz Leopold utazó Temesvár. — Szilágyi László mérnök Budapest. — Tóth Gergely mérnök Budapest. — Sell Pál gyáros Stutgárt.

Központi szálloda. Czifra Károly hivatalnok Sopron. — Gross Bertalan kereskedő Battonya. — Deutsch Armin kereskedő Bécs. — Schaeffer Béla hivatalnok Budapest. — Winter Johanna szabóné Bécs. — Böhm Jakab utazó Bécs.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1899. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL

Budapest felé indul:

Nagyváradra reggel	5.10
Gyorsvonat reggel	8.18
Személyvonat d. e.	11.20
Szm. sz. tv. délután	3.56
Gyorsvonat délután	4.21
Személyvonat este	9.35

Erdély felé:

Személyvonat reggel	6.35
Gyorsvonat délután	12.11
Soborsinig délután	2.04
Személyvonat d. u.	4.30

Temesvár felé:

Személyvonat reggel	6.20
Személyvonat d. e.	11.56
Vegyesvonat délután	5.—

Szeged felé:

Személyvonat reggel	7.15
Vegyesvonat délután	4.16

Brád felé:

Személyvonat reggel	6.25
Vegyesvonat d. u.	12.06
Borossebesig szv. du.	5.20

ARADRA

Budapest felől érkezik:

Személyvonat reggel	6.05
Szm. sz. tv. reggel	9.10
Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat este	7.11
Szmv. Szolnokról este	8.48

Erdély felől:

Soborsinról reggel	6.59
Személyvonat d. e.	10.50
Radnáról délután	2.36
Gyorsvonat délután	4.06
Személyvonat este	8.57

Temesvár felől:

Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. u.	3.44
Személyvonat éjjel	10.55

Szeged felől:

Személyvonat reggel	8.46
Vegyesvonat este	7.49

Brád felől:

Borossebesről szv reg	8.03
Vegyesvonat d. e.	11.—
Személyvonat este	7.—

. kir. államv. üzletv. Aradon.
sz.

lyázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi tvezetősége nyilvános ajánlati yalást hirdet, a Mezőtur állon létesitendő viztorony, két rnyépület és ártézi kut medencze nkáira.

A tervek, az egységárjegyzék, zerződési tervezet, az ajánlati nta, a pályázati föltételek, valant az 1887-ben kiadott általános részletes feltétfüzetek és az 1890. ben kiadott „Épületek leirása" adon a magy. kir. államvasutak etvezetőségének pályafenntartósztályában a hivatalos órák alatt gtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb **1900. április hó 30-án déli 12 óráig** benyujtani, alulirott üzletvezeség általános osztályánál.

Az ajánlatokkal egykoronás, az ajánlat mellékleteit ivenkint filléres bélyeggel ellátva, lepetelve és a következő feliratal benyujtani:

„Ajánlat a Mezőtur állomáson esitendő magas épitményekre."

Csak az összes munkákra tett ánlatok fognak figyelembe vétet.

Az ajánlat benyujtását megelőző apon, vagyis 1900. évi április hó -án déli 12 óráig 3000, azaz háromer korona bánatpénzt kell a magy. ir. államvasutak aradi üzletvezeségének gyüjtőpénztáránál akár szpénzben, akár állami letétekre lkalmas értékpapirokban letenni. bánatpénzről szóló letétjegy az jánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirok a legutóbb egyzett árfolyam szerint számitatnak, de névértéken felül számitásba em vétetnek. Csak idejekorán beérkezett irásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta utján beküldött ajánlatok s bánatpénzek térti vevénynyel adandók fel.

Arad, 1900. április hó 10-én.

Az üzletvezetőség.

Utányomás nem dijaztatik.

Magy. kir államv. üzletv. Aradon.
924 sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak aradi zletvezetősége, nyilvános ajánlati árgyalást hirdet Piski állomáson étesitendő 255 m² beépitett terüeti szertár és laképület építésére s a postaépület kibővitésére.

A tervek, az egységárjegyzékek szerződési tervezet, az ajánlati inta a pályázati feltételek valaint az 1887-ben kiadott általános s részletes feltetfüzetek és az 1890. vben kiadott „Épületek leirása" radon a magy. kir. államvasutak zletvezetőségének pályafenntartósztályában a hivatalos órák alatt egtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb **1900. i május hó 5-én déli 12 óráig** kell nyujtani, alululirott üzletvezetőg általános osztályánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként filléres bélyeggel ellátva, lepetelve és a következő felirattal ell benyujtani.

„Ajánlat a Piski állomáson létendő magas épitményekre. Csak összes munkákra tett ajánlatok gnak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyujtását megelőző napon vagyis 1900. évi május hó 4-én déli 12 óráig 700, azaz Hétszáz korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyüjtő pénztáránál akár készpénzben akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számittatnak; de névértéken felül számitásban nem vétettnek. Csak idejekorán beérkezett irásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénynyel adandók fel.

Aradon, 1900. április hó 10-én.

Az üzletvezetőség.

Utánnyomás nem dijaztatik.

174—1900. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a könyvkötő munkák elvállalása iránt **folyó évi április hó 17-én d. e. 10 órakor** árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1900. évi április hó 2-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

7227—1900. sz.

Hirdetmény.

Közhirré teszszük, hogy a hadsereg és a m. kir. honvédség lószükségletének mozgositás esetén való fedezése czéljából a nagyméltóságu m. kir. honvédelmi miniszterium által elrendelt lóosztályozás folyó évi április hó 24. és 25-én fog az országos vásártéren megtartatni.

Az osztályozás reggel 9 órakor veszi kezdetét; április hó 24-én a belváros, Sarkad, Erzsébet és Ujtelep külvárosok lakosainak lovai, április hó 22-én pedig a Séga, Poltura és Gája külváros lakosainak lovai fognak osztályoztatni

Felhivatnak ennélfogva az összes lótulajdonosok, miszerint lovaikat a mondott napon, időben és helyen elővezettessék.

Arad, 1900. évi április hó 7.

A városi tanács.

4768—1900.

Hirdetmény.

A gyümölcsfa-tenyésztés iránt érdeklődő lelkészek és magánosok részére Budapesten megtartandó 6 napos, a faiskola kezelő néptanitók és gazdasági alkalmazottak részére pedig Kolozsvárt, Keszthelyen és Kis-Szebenben tiz napos gyümölcsfa tenyésztési tanfolyamnak rendezését a nagyméltóságu m. kir. földmivelésügyi miniszterium elrendeivén, közhirré teszszük, hogy a vonatkozó pályázati hirdetmények levéltárunkban a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetők.

Arad, 1900. évi márczius hó 1-én.

A városi tanács.

1054/1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy kérődzőknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországba való behozatala tekintetében jelenleg érvényes intézkedéseket tartalmazó 404. sz. állategészségügyi értesitő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi márczius 19.

Salacz,
királyi tanácsos
polgármester.

2512—1900.

Hirdetmény.

A vető és fümagvakat vásároló közönséget értesitem, hogy az 1895. évi XLVI. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott 38286—96. számu földmivelésügyi miniszteri rendelet 8-ik §. értelmében a vető és fümagvak árusitásával foglalkozók a következők szigoru betartására vannak kötelezve.

Vető- és fümagvak alatt értetnek az országban a mezőgazdasági termelés tárgyát képező, vagy e czélra máshonnan behozott kulturnövények: általában kereskedelmi, ipar-, gyógy-, kerti- és takarmánynövények, valamint a füvek magvai, úgyszintén az erdei magvak is, melyek termelés czéljára iparszerüen forgalomba hozattak, illetve kináltatnak vagy árultatnak.

A vető- és fümagvak iparszerü forgalomba hozatala, illetve kinálása és árulása 10 kgr.-on felüli mennyiségekben a következő szabályok szerint történjék:

A vető- és fümagvak csakis az eladó nevének, az illető mag fajának, illetve válfajának és származásának (ha ehhez valamely tulajdonság van kötve), valamint az illető mag tisztaságának (súly szerint) %-ban, úgyszintén csirázó képességének (szemek száma szerint) %-ban való határozott megjelölése mellett hozhatók forgalomba. Ha a mag válfaja vagy származása az eladó előtt ismeretlen, ezt különösen kijelenteni, illetve megjelölni tartozik.

A tisztaság és csirázó képesség % számai külön-külön meghatározott számmal jelölendők; tehát pl. a tisztaság ekként 85—90% nem jelölhető.

Ezeknek a megjelöléseknek az eladó részéről irasban meg nem röviditett szavakkal, a számjelek tisztán kiirva és pedig vagy az ajánlatban, kötlevélben vagy számlában, vagy esetleg külön értesitvényben, a kicsinybeni vagy közvetitő útjáni eladásoknál magán a zsákon (burkolaton) le nem törölhető vagy egy könnyen el nem távolitható módon kell megtörténni. A mennyiben ez nem magán a zsákon (burkolaton) történik, a zsákoknak az eladó nevén, vagy czégjegyén kivül még egy más oly jellel kell megjelölve lenni, melynek alapján az árjegyzékben, ajánlatban, kötlevélben, illetve számlában vagy külön értesitvényben jelzett árú azonossága kétségtelenül megállapitható legyen.

A vető- és fümagvak szállitásánál, az erre használt zsákok (burkolatok) az eladó pecsétjével (ólomzár) zárandók le, ha csak erre illetékes állami magvizsgáló állomás részéről ólomzárolva nem volnának.

Mindazokban az esetekben, melyekben vető- és fümagvak magkereskedők részéről számla vagy más külön irásbeli értesitvény mellett szállittatnak, *köteles az eladó magkereskedő az A. melléklet szerinti nyomtatvány*) egy példányát csatolni*, melynek a szállitott vető- vagy fümag burkolatán alkalmazott jel, a mag fajának, illetve válfajának, származásánk, valamint tisztasági és csirázóképességi %-ára vonatkozó köteles megjelölés kitüntetésére szolgáló rovatait az eladó kitöltheti.

Vető- és fümagvaknak, mint „nyersárunak" termelők részéről magkereskedők részére történő eladásoknál és a magkereskedők egymásközötti forgalmában a jelen határozmányok — az illető magvak fajának, illetve válfajának, valamint eredetének vagy származásának megjelölésén kivül — nem kötelezők. (L. 6. §. 2. pontját).

Löher- és luczerna-magvakat, ha azok nem teljesen arankamentesek, termesztés czéljából forgalomba hozni tilos (1894. XII. t.-cz. 51. §.) ugyszintén az egyéb vetőmagvakat is, ha azok a mezőgazdaságra (növénytermelésre) káros gyomok magvait tartalmazzák.

A vető- és fümagvaknak az eladó részéről kötelezően megjelölt és ezzel biztositott legkisebb tisztasági és csirázóképességi %-ára való ellenőrző vizsgálatoknál ugy a tisztaságban, mind a csirázóképességben külön-külön mutatkozó 5%-nyi hiány meg van engedve. Ha pedig a vizsgálat esetleg a tisztaságnál a fentinél nagyobb hiányt, a csirázóképességnél ellenben a biztositottnál magasabb %-ot találna, vagy megforditva, ezen esetekben a biztositott legkisebb tisztasági és csirázóképességi %-ok számainak 100-zal osztandó szorzatával szemben, a vizsgálat által talált két számadat ugyan e számtani eredménye a fümagvaknál 10%-nyi, a többi vetőmagvaknál pedig 5%-nyi hiányt mutathat.

Figyelmeztetem tehát a közönséget, hogy vető vagy fümagvak vételénél óvatosan járjon el s hogy a kereskedőtől az illető mag fajának, illetve válfajának származásának valamint a mag tisztaságának ugyszintén csirázó képességének %-ban való határozott megjelölését és mindezekért a szavatosság elvállalását követteni jogositva van.

Arad, 1900. február 15.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

(* A magvizsgáló állomásoktól szerzendőbe.

Eladó ház.

Aradon, a Hassinger-utczai 5-ik számu

emeletes ház

jutányos áron és igen kedvező fizetési feltételek mellett, szabad kézből

eladó.

Venni szándékozók jelentkezzenek az Aradi ipar- és népbank vezérigazgatójánál: **Böhm Adolf urnál.**

של פסח

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy a **husvéti ünnepek** alkalmával

Árpád-tér 2. szám alatt levő

kávéházamban

של פסח

fekete kávé és kávéházi italok a kávéház mellékhelyiségében lesznek kiszolgálva, melyeknek valódiságáért felelősséget vállal

Grubner Samu mint

מיצניח

kinek felügyelete alá bocsájtom husvéti kávéházamat.

Továbbá vagyok bátor a nagyérdemü közönség tudomására adni, miszerint **minden este egy elsőrendü zenekar** vendégeimnek szórakoztató estélyt rendez.

A nagyérdemü közönség becses pártfogását kéri, teljes tisztelettel

Grünwald Simon
kávés.

Magy. kir. államv. üzletv. Debrecenben.

6634—1900 szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alulirott üzletvezetősége pályázat utján biztositani kivánja 1900. julius 1-től három egymás után következő évre azon egyenruhákat, a melyeket hivatalnokai szolgálat közben viselni tartoznak.

Az ajánlatok 1900 évi junius. hó 10-ig, a bánatpénzek az ezt megelőző nap déli 12 óráiig küldendők be alulirott üzletvezetőséghez.

A pályázatra vonatkozó részletes szállitási feltételek az üzletvezetőség anyag és leltár beszerzési ügyosztályában megtekinthetők, vagy posta utján megrendelhetők, postán való szállitás esetére a 20 fillér posta költség beküldendő.

Debreczen, 1900. április hó 6.

Magyar királyi államvasutak üzletvezetősége Debreczenben.

Utányomás nem dijaztatik.

Alapittatott 1801. **Alapittatott 1801.**

Legfinomabb minőségü valódi

Ménes-Gyoroki vörös és fehér

Muszka-Magyarádi

asztali és csemege-borokat, valamint Ménesi Cognacot

ajánl legnagyobb választékban

DOMÁNY JÓZSEF, Aradon

cs. és kir., Ő Felsége a szász és szerb király és Ő fensége Károly bajor herczegnek udvari szállitója, szőlőbirtokos és bornagykereskedő. 1414

Annál mi sem könnyebb.

Fiatal ur: Bátyám uram, irigylem az örökös jókedvét. Bárcsak én is olyan lehetnék.

Öreg ur: Mi sem könnyebb öcsém. Ne táplálkozzék azokkal a siralmas drámákkal, hanem olvassa *Murai* Károly vidám és humoros adomagyüjteményét. Megjön attól a jó kedv. Azután *ingyen* is juthat hozzá.

— És mi módon?

— Nagyon egyszerü módon. Szerezzen *csak egy előfizetőt* az *Aradi Közlöny*-nek, a vidék legnagyobb és legelterjedtebb politikai napilapjának és ön ingyen és dijmentesen kapja meg ezt a jókedvü adomagyüjteményt.

AZ ARADI LLOYD TÁRSULAT

f. évi április hó 22-én, vasárnap d. u. 2 órakor

tartja saját helyiségében

rendes évi közgyülését,

melyre a társulat tagjait tisztelettel meghivja

az elnökség.

Tárgysorozat:

1. A választmány évi jelentésének előterjesztése,
2. A számvizsgáló-bizottság jelentésének előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok megváltoztatása.
4. Az 1900. évi költségvetés megállapitása.
5. A tagok netaláni inditványai.
6. A számvizsgáló-bizottság megválasztása.
7. Elnök, alelnök és választmányi tagok megválasztása.

Férfi-, női- és gyerm[illegible] kalapok

a husvéti ünnepekre

a legnagyobb választékban

olcsóbban mint bár[illegible]

kaphatók

Bittenbinder-Konrá[illegible]

üzletében

Aradon, Deák Ferencz-utcz[illegible]

(Első aradi takarékpénztár épületét[illegible]

Ajánlja dus választéku saját szitményü **nemez-kalapjait**, [illegible] **szalmakalapokat minden szinben, legujabb divat szerint** és pedig: szalmakalapokat **1 k. 40 fillér**[illegible] gyermek szalmakalapokat **80 fill[illegible]** **től** feljebb.

Továbbá ajánlja magát tava[illegible] férfi, női és gyermek kalapok t[illegible] titására, átalakitására és festés[illegible] minden szinben a legjutányos[illegible] árak számitása mellett. Nemkül[illegible] ben **női kalapok izléses diszitése** elvállaltatik.

Kész leány-gyermek kalap[illegible] jutányos áron kaphatók.

Czilinder-vasalás azonnal é[illegible] közöltetik.

Kocsis-kalapokból nagy ra[illegible]

Bor- és pálinka-szürők [illegible] raktár[illegible]

Vidéki *megrendelések* **pontos[illegible] eszközöltetnek.** 14[illegible]

169—1900. g. sz.

Árverési hirdetmény

Arad sz. kir. város gazdas[illegible] széke a szin- és bérház épület II[illegible] emeletén fekvő 3. számu 5 utcz[illegible] szoba és megfelelő mellékhelyis[illegible] gekből álló lakásnak folyó évi n[illegible] vember hó 1-től 3 évre való bé[illegible] beadása iránt **folyó évi április [illegible] 17-én d. e. 10 órakor** árverést ta[illegible]

Kikiáltási-ár: 520 frt évi b[illegible] és havonként 2 frt 21 kr. vizhas[illegible] nálati dij.

Bánatpénzül leteendő a kikiá[illegible] tási-ár 10%-a **készpénzben** va[illegible] elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet ve[illegible] szóbeli és irásbeli ajánlat[illegible]

Az irásbeli ajánlatok lezártan[illegible] szóbeli árverés megkezdése el[illegible] nyujtandók be s csak akkor vét[illegible] nek figyelembe, ha azokhoz a b[illegible] natpénz mellékelve van s ha [illegible] ajánlatot tevő kijelenti, hogy [illegible] árverési feltételeket ismeri és [illegible] fogadja.

Az árverési feltételek a gazd[illegible] sági tanácsnok urnál az árveré[illegible] megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasá[illegible] székének 1900. évi április hó 2-[illegible] tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.